

Deiw Rahumägi

seljatas kohtus Nõva volikogu revisjonikomisjoni. Lk 3

Ivar Kaldasaun

on mures, sest Läänemaal saavad päästjad varsti otsa, uusi aga peale ei tule. Lk 4

Lääne Elu

Loe värskaid uudiseid www.le.ee

LAUPÄEV, 21. JAANUAR 2017 | NR 9 (3954) | 1 EURO

Mirje Sims

nimetati kultuuri-pärliks. Lk 6–7

HOOLEKANNE

Omastehooldajate elu läheb veerand miljoni euro võrra kergemaks

Läänemaa omavalitsuste liit sai üle 280 000 euro, et pakkuda kodust hoolekandeteenust, mis annaks iseseisvust puudega inimestele ja hõlpu nende omastele.

TARMO ÕUEMAA
tarmo@le.ee

Haapsallane Merle Kaustel käib paar-kolm korda nädalas päevakeskuses oma kerge vaimupuudega tütreaga. „Tütar tahab sinna väga. Seal on tema töö: nad teevad käsitööd ja meisterdavad. Nad laulavad, mängivad seal,” kirjeldas naine.

See on mõnus jalutuskäik, et saaks rohkem värskes õhus olla. Aga praegu on Merle kodune. „Kui ma peaks tööle minema, siis last üksi päevakeskusesse ma küll ei julgeks saata. Meie kodust sotsiaalmajja ei ole pikk maa, aga ta ei oska autode eest hoiduda. See tee on talle liiga ohtlik,” ütles ta.

Juba sel aastal võivad Merle Kaustel ja tema saatusekaaslased Läänemaa omastehooldajate tugirühmast saada omavalitsuselt toetaja.

Projekt sai raha

Sel nädalal teatas sihtasutus Innove, et on välja valinud 12 projekti, mis hakkavad üle Eesti arendama ja osutama hoolekandeteenuseid tööealiste inimeste hoolduskoormuse vähendamiseks ning tööturule asumiseks. Samuti toetatakse erivajadustega inimeste tööturule naasmist.

Projektid saavad Euroopa sotsiaalfondist kokku üle 2,6 miljoni euro. Läänemaa omavalitsuste kaheaastane ühisprojekt on sellest 280 405 eurot ja 95 senti. Kui juurde arvata omaosalus, on projekti eelarve 364 063 eurot.

Läänemaal peaks sellest jätkuma umbes kolmesaja inimese aitamiseks.

„See projekt on otseselt neile, kes elavad oma kodus ja keda hooldab lähedane, kes pääseb nüüd tööle,” selgitas Haapsalu aselinnapea Kaja Rootare. „Projekti teine eesmärk on, et inime-

Merle Kaustel on kodune ja seetõttu saab viia oma tüdarta sotsiaalmajja. Tööinimesel selleks aega ei jätku, kardab ta.

ARVO TARMULA

ne, kes ei ole seni saanud oma puude tõttu tööl käia, saab isikliku abistaja, tänu kellele võib ta tööle minna.”

Kõigepealt kulub projektiraha aga Läänemaa omavalitsuste ühtse hooldusabikorra väljatöötamisele.

„Maakonnale kujundatakse üks ideoloogia. Näiteks teenuse saaja omaosalus – Haapsalu praegu raha ei võta, Lääne-Nigula aga koduhoolduse puhul näiteks võtab,” rääkis Rootare.

Ühtlustatakse ka kvaliteedinõuded. „Need on ühtlasi juhend

hooldustöötajale, kuidas käituda kaalutusotsuse korral, eetikaküsimused,” selgitas ta.

Kolm teenust

Projektiga hakatakse pakkuma kolme teenust: koduhooldust, isikliku abistaja teenust ja tugi-

isiku teenust. Koduhooldus on kodus elavaile eakaile ja puudega inimestele.

„Koduhooldaja täidab selle vahe, mida teeks muidu inimene ise, aga tervise pärast enam ei saa,” ütles Rootare. „Kas ei saa välja minna, sest tänav on libe,

Abisaajate hulk

Koduhooldusteenust saab projekti abil 2017. aastal 53; 2018. aastal 78 inimest.

Tugiisiku teenust saab projekti abil 2017. aastal 20; 2018. aastal 35 inimest.

Isikliku abistaja teenust saab projekti abil 2017. aastal 14; 2018. aastal 15 inimest.

ei saa koristada, sest vererõhk on kõrge, ei saa kapi otsast asju kätte, sest süda... Koristamine, poeskäimine, võib-olla pesemisel aitamine.”

Kui koduhooldus teeb inimese eest asjad ära, siis isiklik abistaja aitab inimest nende tegemisel.

„Mõte ongi selles, et näiteks perekond ei teeks puudega inimese eest asju ära, vaid tal kui täiskasvanud inimesel säiliks iseseisvus: ta ise otsustab, millal läheb õue, kontserdile, ratastooliga tööle,” ütles Kaja Rootare. „Eesmärk on sõltumatus.”

Tugiisiku aetakse aeg-ajalt segi isikliku abistajaga ja need teenused ongi sarnased. Ka see on iseseisva toimetuleku toetamine, aga füüsilise abistamise juurde tuleb siis ka nõustamine ja juhendamine. „Näiteks paneme erivajadusega lapsele kooli kaasa tugiisiku, kes aitab tal koolis toime tulla,” kirjeldas Kaja Rootare.

Selliseid teenuseid pakutakse Läänemaal praegugi, aga projektiraha toel saab neid hoopis enam abivajajaid.

„Praegune jõudlus on osutada koduhooldusteenust neile, kes on üksi, kelle lapsed elavad Tallinnas, Tartus või Singapuris,” ütles Kaja Rootare. „Tahame laiendada piire, et jõuda omastehooldejateni.”

Hermik sai puisniitude taastamise eest aasta keskkonnateo auhinna

LEMMI KANN
lemmi.kann@le.ee

Keskkonnaministeerium valis eelmise aasta parimaks keskkonnateoks Läänemaalt pärit õpetaja Peeter Hermiku organiseeritud puisniitude taastamise Matsalu rahvusparki aladel.

Hermik on Matsalu rahvusparki alal taastanud ligi kümme hektarit puisniitu.

Lihula gümnaasiumi füüsikaõpetaja Peeter Hermik rääkis, et esimese sügava mälestuse sai ta puisniitudest juba lapsepõlves.

Keskkonnaminister Marko Pomerants andis eile Peeter Hermikule üle keskkonnateo auhinna ja preemiatski.

Kui ta 1986. aastal Matsallu kolis ja sealseid puisniite nägi, tekkiski talle hetkel mõtte laokile jäetud puisniite uuele elule aidata. „Vaatasin ja valisin esiotsa välja need, millel oli rohkem potentsiaali, ja hakkasin vaikselt äärest tegema,” selgitas Hermik. Nüüd on see tegemine kestnud juba 17 aastat. „Ühe puisniidu kohta on see lühike aeg,” muheles Hermik. „Kui puisniit on näiteks 50 aastat olnud korrastamata, kulub teine 50, et see ellu äratada.”

Järjest korda tehtud lapike si on nüüd kokku ligi kümme

hektarit, aga tööpõldu vaadates on see Hermiku sõnul ikka veel vaid pisku. Hermik märkis, et ses tegevuses on talle väga suureks toeks olnud kohalik kogukond. „Ühedki talgud ei möödu kogukonna abita. Eks ma väiksemaid asju nokitse ise teha,” selgitas ta.

„Täna kõiki neid inimesi, kes on mind aastate jooksul toetanud ja aidanud!” edastas ta Läänemaa inimestele oma tänusõnad.

Läänemaal on kokku umbes sada hektarit puisniite, mistõttu

on Hermiku panus keskkonnaminister Marko Pomerantsi sõnul keskkonnateadlikkuse kasvusse ja pärandkultuuri säilitamisse vägaigi arvestatav.

Peeter Hermiku keskkonnategu võitis ülekaalukalt ka rahvahääletuse.

Aasta keskkonnateo auhind on 5000eurone preemia, samuti õigus kasutada keskkonnamärgist.

Konkursile esitati kokku 22 projekti. Aasta keskkonnateo auhinda annab keskkonnaministeerium välja 13. korda.

● JUHTKIRI

Mis jääb koduseinte vahele

Sotsiaalteema ei kuulu seksikate teemade hulka, mis klikke koguks ja masse lugema meelitaks. Ometi on see oluline. Kui oluline, saame teada alles siis, kui see meid ennast puudutab. Varem või hiljem see tihtilugu aga juhtub. Tegelikult me ei teagi, kui suurt hulka perekondi puudutab puudega lapse või hädiseks jäänud vanainimese hooldamine. Me ei tea, et rõõmus ja lahke töökaaslane tormab igal lõunapausil koju vanaks jäänud emale või isale süüa tegema või puudega last päevakeskusse viima. Me ei tea seda, sest kes see ikka oma kodumuresid teistele kurtma tahab hakata, ja mis sest kurtmisest kasugi oleks. Koduseinte vahele jäänud puudega inimesi ja vanureid linnapildis ei näe.

Koduhooldus on igas vallas reguleeritud isemoodi – mõnel pool, eriti hajaasustuse korral maksatakse hooldajale väikest toetust, teistes omavalitsustes on sotsiaaltöötaja, kes käib hädalisi kodus aitamas. Ka kodus käiva sotsiaaltöötaja puhul lähenetakse mitmeti – mõnel pool peab pere selle eest väikest lisatasu maksma, teistel puhkudel aidatakse tasuta neid, kelle omaksed elavad eemal.

Haapsalus oli käibel just see viimane variant. Teenuse üks tingimus oli, et kui lähedased elavad samas omavalitsuses, pole hooldajateenust ette nähtud ja perel tuleb ise hakkama saada. Sotsiaaltöötajad on teadupärast südamlilikud inimesed ja ka Haapsalus on püütud leida võimalus kõiki aidata. Tänu rahastatud projektile ei pea nüüd enam mitte otsima keerdkäike, vaid terve hulga inimeste elu lähebki lihtsamaks. Saavad tööl käivad omastehooldajad vähe kergemini hingata ja need, kes pidid seni olema hoolt vajava lähedase tõttu kodus, võivad tööle minna. Esimene samm selleks aga ei ole hoopiski mitte projektiraha, vaid see, et inimesi endale teadvustaks, et ta ei ole oma hädas üksik. Ta ei pea üksi hakkama saama. Kõige tähtsam on minna ja abi küsida, küll siis seda ka leitakse.

● TEISED LEHED

Trump meenutab linnapeaks saanud värvikat ärimest Mõisa

EPL. Suur hulk lääne sovetoloogide püüdis omal ajal aru saada, mis toimub Nõukogude Liidus ja selle juhtide peas. Praegu on esile tõusnud samalaadne nn trumpoloogia, kus hulk analüütikuid püüab ennustada Donald Trumpi tegevust Ameerika Ühendriikide presidendina, kirjutab ajalehtede liidu tegevdirektor Mart Raudsaar.

Olles jälginud Trumpi kampaaniat ja sõnavõtte, meenub mulle Jüri Mõis. Ka Mõis oli väheste poliitilise kogemusega, ent väga edukas ettevõtja värvikate sõnavõttudega, mis tõi tema erakonnale ja suhtekorraldajale pidevalt keerulisi hetki.

Peale väheste poliitilise kogemuse võib Trumpi suurimaks probleemiks kujuneda nüanss, et ta on läbirääkimistes pigem nullsummamängu (võitja võtab kõik) kui kõik-võidavad-lähenemise viljeleja. See võib kahju tuua näiteks suhetes hiinlastega, kes on pika mäluga ja süstemaatilised.

Kui Obama oli liigagi ettevaatlik, siis Trump saab olema jõuline ega karda teha suuri panuseid. Ameerika ajakirjandusest võib lugeda, et heategude ja lojaalsuse eest tasub Trump heldelt, ent ei võta oma firmast lahkunud kunagi tagasi, ükskõik kui väärt töötajad nad ka polnud. Trumpoloogidele on siin küllalt ainek nii- või naasuguseks mõtiskluseks.

● LAUSELAEN

„Suklesega on nii, et teda saab kas vihata või armastada. Need, kes armastavad, jäävad ikka teda valima.”

Anti Ratas, Ridala volikogu liige. LE, 19. jaanuar 2017

NÄDAL

Kas Eestis saab uudiseid osta?

Suurtes meediaettevõtetes näivad ajakirjanikud olevat strateegiliste valikute tegemisest väga kaugel jäänud.

Üldiselt on nii, et ajakirjanikud ei peaks endast ega teistest ajakirjanikest liiga palju rääkima. Kui võimalik, peaks ajakirjaniku isik jääma lugeda, vaataja või kuulaja seisukohast esmatähtsate sündmuste ja tegelaste kõrval täiesti märkamatuks. Sel reeglil on aga oluline erand, mis kehtib ajakirjanduse usaldusväärsuse ja läbipaistvusega seotud teemade korral.

Ajakirjanduse võim on suur ja selle võimuga kaasnev vastutus on võrreldav poliitikutega, suurettevõtete või kohtuvõimu vastutusega. Nii peab see vastutus olema avalikult kontrollitav.

Eestis on ajakirjanduse poliitilise sõltumatusega üldjuhul hästi, paremini kui mõneski naaberriigis näiteks. Keerulisemaks muutuvad usaldusväärsuse ja läbipaistvuse küsimused siis, kui rääkida meediaettevõtete omandist, ärihuvidest ja reklaamist.

Rahvusringhäälingu uudistetoimetuses on viimase paari kuu jooksul põhjalikult tegelnud just Eesti meediaettevõtete ärihuvidest poolelt ajakirjandusliku sisu suhtes tekkinud riskide uurimisega ja kajastamisega. Halb uudis on, et need riskid on olemas ja mõnes kohas ka juba realiseerunud. Hea uudis on, et avaliku tähelepanu alla sattununa on meediaettevõtted näidanud soovi oma vigu parandada ja neid riske vähendada.

Enda arust olen Eesti ajakirjanduses toimuvaga väga hästi kursis ja teadlik ka üha laiemalt levivast sisuturunduse nime all tuntud reklaamitüübist. Ometi olen saanud järjest kahe väga halva üllatuse osaliseks.

Esimene neist puudutas Äripäeva. Edasise jutu ette tuleb lisada, et

ANVAR SAMOST
kolumnist

pean selle ajalehe ajakirjanikest väga lugu nende sõltumatu hoiaku ja tugeva uuriva ajakirjanduse suuna pärast. Võimalik, et just Äripäev on väljaanne, mida Eesti korruptandid, riigivargad ning ebaausad poliitikud ja ametnikud kõige enam kardavad. Just seetõttu kukkus sõna otseses mõttes suu lahti, kui esimest korda lugesin Äripäeva nimelise ettevõtte juhile saadetud kirja, milles pakuti ei midagi vähemat kui suhtekorraldusteenust.

„Bonnier Group'i kuuluva AGENTUURI Eestisse toomisega avaneb Äripäeval võimalus pakkuva kvaliteetset ja sihtrühmi kõnetavat turundus- ja kommunikatsioonilahendusi ka väljaspool Äripäeva kanaleid. [...] Meilt saab: [...] Avalike suhete strateegilise nõustamise, pressiteadete koostamise ja teised PR teenused,” seisis seal (kirjaviisi muutmata).

Suhtekorraldus ja ajakirjandus peavad juba seepärast lahus olema, et tihtilugu on tegemist vastandlikes huvides – erahuvi versus avalik huvi – tegutsevate institutsioonidega. Ajakirjandusväljaande nime kasutav ja sama ettevõtte sees tegutsev suhtekorraldusüksus oleks lõpmatu huvi-de konflikti allikas.

Pärast rahvusringhäälingu uudistes asja avalikuks tulekut tegi Äripäev õige otsuse ja loobus algses vormis suhtekorraldusbüroo loomisest. See

on kogu Eesti ajakirjanduse seisukohast tervitatav, kuid õhku jääb küsimus, mis oleks saanud, kui avaliku survet poleks tekkinud.

Teist korda pidin väga halba üllatust tunnistama, kui paar nädalat hiljem lugesin TV3-st potentsiaalsele reklaamikliendile saadetud esitlust, kus oli selgelt kirjas: „Sisuturundust pakume uudislugudena ning rubriikidena täna „Seitsmes uudistes“ [...] Sisuturunduslööd uudistes: 1 minut = 1000 EUR, 2 minutit = 2000 EUR, 3 minutit = 3000 EUR”. Olin seni kõigile, kes minu kui ajakirjaniku käest tulid küsimad, kas vastab tõele, et raha eest saab endale sobivat ajakirjanduslikku kajastust osta, katkise gramfonina korranud, et Eestis selist jama ei ole. Selgus, et on küll.

Ka TV3 andis varsti pärast piinliku praktika avalikuks tulekut teada, et muudab seda ja vähemalt saate mittemeelelahutuslikku osasse raha eest sisu osta ei saa ning uudistelugejad reklaamtekste enam ei esita. Asjaga tegeleb ka meediateenuste seaduse täitmist jälgiv tehnilise järelevalve amet ja seega on lootust, et ka tulevikus saab endiselt kinnitada, et Eestis raha eest uudiseid osta ei õnnestu.

Peaegu õnnelikuna näivaist lõppudest hoolimata on need kaks kurba juhtumit. Surve iga hinna eest raha teenida ei tulene sugugi mitte soovist paremat ajakirjandust teha, vaid sellest, et ajakirjandus on muutunud meediamajades varasemast vähem oluliseks. Maksimaksja raha eest tehtava rahvusringhäälingu tasakaalustava mõjuta oleks pilt kardetavasti veel palju hullem.

● Võimalik, et just Äripäev on väljaanne, mida Eesti korruptandid, riigivargad ning ebaausad poliitikud ja ametnikud kõige enam kardavad.

KRIMI

Nõva vallavanem tuli kohtulahingus võitjaks

Nõva vallavanem Deiw Rahumägi mõisteti neljapäeval Haapsalu kohtumajas peetud istungil valla raha omastamises õigeks, võltsimise episoodis aga kriminaalmenetlus lõpetati.

KRISTJAN KOSK
kristjan.kosk@le.ee

Süüdistuse kohaselt võltsis Rahumägi 2014. aastal dokumente, kui kandis oma ametiauto sõidupäevikusse valeandmeid auto kasutamise ja mahasõidetud kilomeetrite kohta ning esitas need andmed vallavalitsuse raamatupidajale. Samuti võttis Rahumägi valla kütusekaardiga bensiini, ületades ametiautole seatud kütuseliimi, mis oli 160 eurot kuu kohta. Sellega tekitas Rahumägi vallale süüdistuse järgi umbes 800 eurot kahju.

2015. aasta alguses maksis Rahumägi vallale rohkem kui 1700 eurot tagasi. Just nii suure kahjsumma arvutas toona välja Nõva vallavolikogu revisjonikomisjon Ilme Peedosoni juhtimisel. Uurija arvutuskäigu kohaselt jäi kahju aga hoopis 800 euro kanti.

Rikkumine siiski oli

Kohus tuvastas, et Rahumägi oli kohustatud pidama ametiauto kasutamise kohta sõidupäevikut. Seda ta tegigi, kuid täitis sõidupäevikut tagantjärele ega esitanud andmeid vallavalitsuse raamatupidajale õigeks ajaks. Kohus uuritud tõenditest selgus, et Rahumägi on sõidupäevikut võltsinud tahtlikult.

Küll aga leidis kohus, et Rahumäele esitatud süüdistuses pole kriminaalkuriteo tunnuseid, ja sellest lähtuvalt otsustas kohus uurimise lõpetada. Muu hulgas tuvastas uurimine, et Rahumäe tegevuse tõttu ei tasunud Nõva vallavalitsus 2014. aastal ametiauto kasutamise eest erisoodustumaksu. Seda asjaolu hakkab edasi uurima juba maksu- ja tolliamet. Rahumäe advokaadi Toomas Pikamäe arvutuse kohaselt jäi riigil erisoodustumaksu toona saamata umbes 2000 eurot.

Pikamäe jäi kohtuotsusega rahule, viidates sellele, et otsust ei saa kunagi prognoosida. Millised on sellesarnaste juhtumite korral olnud varasemad kohtulahendid, ei osanud advokaat kommenteerida.

Prokurör Küllike Kask nõudis Rahumäele karistuseks 12 650

Nõva vallavanem Deiw Rahumägi vabanes süüdistustest ja võib ka edaspidi töötada avalikus sektoris juhtival kohal. HELEN VIISPERT

Deiw Rahumägi

- 2013. aasta detsembris sai Nõva vallavanemaks Deiw Rahumägi.
- 2014. aastal kandis Rahumägi ametiauto sõidupäevikusse valeandmeid ega esitanud neid õigel ajal vallavalitsuse raamatupidajale.
- 2014. aasta lõpus tuvastas volikogu revisjonikomisjon, et Rahumägi on käitumisega tekitanud vallale umbes 1700 eurot kahju.
- 2015. aasta alguses maksis Rahumägi 1700 eurot vallale tagasi.
- 2016. aasta augustis esitas Lääne ringkonnaprokuratuur Rahumäele süüdistuse ametiauto kuritarvitamises ja vallale rahalise kahju tekitamises.
- 2017. aasta jaanuaris otsustas Pärnu maakohus, et Rahumägi tuleb omastamises õigeks mõista, võltsimise episoodis aga kriminaalmenetlus lõpetati.

eurot trahvi. Samuti nõudis prokurör, et Rahumägi saaks kolmeaastase keelu avalikus sektoris juhtival positsioonil töötamiseks. Seda karistust aga ei rakendata. Ka pääseb Rahumägi ligi 5000 euro suurusest arvest, mille oleks

süüdimõistva otsuse korral tal le esitanud advokaat. See kulu- tus jääb riigi kanda.

Prokuröril on õigus kohtuotsus Tallinna ringkonnakohtusse 15 tööpäeva jooksul edasi kaevata. „Kõigepealt soovin tutvuda

kohtuotsusega ja kohtu põhjendustega, kuid ilmselt kasutan õigust esitada apellatsioon Tallinna ringkonnakohtule,” ütles Kask.

Kopsakas hüvitis ootamas

Süüdimõistev otsus oleks Rahumäele läinud rahaliselt ääretult kulukaks. Esiteks tulnuks tal tasuda üle 12 600 euro suurune trahv ja 5000 eurot kaitsjatasu. Samuti tulnuks tal suu puhtaks pühkida 15 600 euro suurusest lahkumishüvitisest, mis makstakse sügisel omavalitsusjuhtidele, kes vabatahtlikult ühinenud omavalitsustest tekkinud uue haldusüksuse juhi kohal ei jätka. 15 600 eurot on Rahumäe aastapalk.

Rahumägi ise neljapäeval kohtuotsuse väljakuulutamise juures ei olnud. „See ei olnud kohustus-

lik, selle asemel tegin oma igapäevast tööd,” ütles Rahumägi hiljem telefoni teel. Kohtuotsuse kohta ütles Rahumägi, et tal on hea meel, et kohus võttis asja tõsiselt ja tegi menetlemisel head tööd. „Minu lugupidamine Eesti kohtusüsteemi vastu kerkis kõvasti,” ütles Rahumägi.

Rahumäel oli tema tunnistuse kohaselt kahju, et nii palju aega, raha ja närve kulus pelgalt sellele, et üks volikogu liige pidas vallavanemat n-ö võõraks, kes tuleb ilmtingimata oma kohalt lahti kangutada. „Volikogu liige peaks töötama selle nimel, et vald areneks, mitte tuhnima vanades dokumentides, nende õigsuses kahtlema ja seeläbi selgelt valla arengut pidurdama,” pööras õigeksmõistetud vallavanem.

LÜHIDALT

Reet Raukas nimetati koduomaniku sõbraks

Omanike keskliit nimetas mulluseks koduomaniku sõbraks Hanila vallas tuulikutega võidelnud Reet Raukase.

Raukast toetas tiitli „Koduomaniku sõber 2016” internetihääletusel 53 protsenti hääletanuist.

Raukase võitlus kodu lähedusse planeeritud tuulegeneraatorite paigaldamise vastu on olnud muljetavaldav. Riigikohtusse jõudnud kaebus päädis otsusega, et Hanila vallavolikogu kinnitatud detailplaneering ei arvesta tuulegeneraatorite tekitatava müra ja lähedal asuva Natura-alaga ning on vastuolus valla üldplaneeringu ja maakonna teemaplaneeringuga.

Omanike keskliidu hääletus, leidmaks silmapaistvamad inimesed või teod, mis kaitsevad koduomanike huve ja aitavad elukeskkonda paremaks muuta, toimus kaheksandat korda.

Urmas Lauri

Innokas katsetab nädalavahetuse perepäeva

Tuleval laupäeval on Innoka ukseid esimest korda lahti näda-lavahetuse perepäevaks.

Haapsalu innovatsioonikeskuses Innokas saavad lapsed nädala sees tegelda robotikaga, nädalavahetustel aga mitte. „Lapsevanemaid on ammu huvitanud, kas Innokas võiks laupäeval avatud olla, et saaks ise lastega koos sinna tulla. On ka lapsi, kes käivad Haapsalus nädalavahetustel, samuti saab laupäeval maalt Haapsallu tulla,” rääkis Innoka juht Angela Leppik (pildil).

Laupäeval, 28. jaanuaril ootavad juhendajad lapsi, noori ja nende vanemaid Innokasse kell 11–15. „Seekord leiutame üheskoos teaduskomplektide abil,” ütles Leppik.

Perepäeval maksab sissepääs Innokasse 4 eurot ühele inimesele või 10 eurot perele, hoolimata pere suurusest. **Tarmo Õuema**

Valitsus kinnitas neljapäeval uue Lääne-Nigula valla

Valitsus on Läänemaa omavalitsuste ümberkorraldustega ühele poole jõudnud.

Neljapäeval kehtestas vabariigi valitsus Kullamaa, Lääne-Nigula, Martna, Noarootsi ja Nõva valla ühinemisega tekkiva uue haldusüksuse nimega Lääne-Nigula vald. Vallavolikogu ja -valitsus asub Taeblass. Senistes vallakeskustes moodustatakse valla piirkondlikud teeninduskeskused või osavallavalitsused. Uue Lääne-Nigula valla rahvaarv on 7264, valla pindala on 1157,2 km², ühinemistoetuse summa on ligikaudu 1 613 400 eurot.

Haapsalu ja Ridala ühinemisel tekkiva Haapsalu linna kinnitas valitsus 5. jaanuaril. 264 km² suuruses linnas on elanikke 13 617, ühinemistoetuse summa ligikaudu 1 635 000 eurot.

Läänemaa koosseisu jääb peale Haapsalu linna ja Lääne-Nigula valla ka 93 km² suurune 415 asukaga Vormsi vald, mis jätkab iseseisvana.

Lihula, Hanila, Koonga ja Varbla valla ühinemisel tekkiva Läänemaa valla kinnitas valitsus 12. jaanuaril. 1351,3 km² suuruses Pärnu- maale kuuluv vallas on elanikke 5602, ühinemistoetuse summaks ligikaudu 1 200 000 eurot.

Haldusterritoriaalse korralduse ja haldusüksuste nimistu muudatus jõustub valimistulemuste väljakuulutamise päeval pärast kohaliku omavalitsuse volikogu valimisi oktoobris 2017.

Urmas Lauri

Läänemaa aasta tööandja on Roosta puhkeküla

LEMMI KANN
lemmi.kann@le.ee

Töötukassa tunnustas teisipäeval tööandjaid, kohalikke omavalitsusi ja koostööpartnereid, kellega on tehtud tõhusat koostööd inimeste tööleaitamisel. Läänemaalt valis töötukassa aasta tööandjaks Roosta puhkeküla pidaja ASi Swedest Motel Group.

Parimate partnerite nimetamisel rääkisid kaasa kõik töötukassa maakondlikud osakonnad.

Läänemaa aasta tööandja, Roosta puhkeküla eeliseks on töötukassa Läänemaa osakonna selgitusel Läänemaa kaunis loodus ning kaubamärgiks ko-

gemused ja kvaliteet. „Tegutsetakse juba 1990. aastast ja nemad juba teavad, kuidas oma klientide ootusi täita!”

AS Swedest Motel Group ehk Roosta puhkeküla on Noarootsi valla peamisi tööandjaid. Tipp-hooajal töötab puhkekülas ligi 60 inimest ja uute töötajate leidmiseks on ettevõtte alati kasutanud töötukassa tuge. „Töötajaid valides ei minda alati lihtsaimat teed – tööandja on valmis pakkuma võimalust ka neile, kellel ei ole varasemat tööko- gemust, kelle oskused vajavad täiendamist või kelle töövõime on vähenenud. Töötajate moti- vatsiooni hoidmiseks tellis töö-

andja oma töötajatele karjääri- nõustamise. Selline koostöö teeb vaid rõõmu!” iseloomustatakse ASi Swedest Motel Group.

Aasta koostööpartneriks valiti sotsiaalkindlustusameti Haapsalu klienditeenindus. Töötukassa Läänemaa osakonna ja sotsiaalkindlustusameti Haapsalu klienditeeninduse koostöö on kestnud kaua ja muutunud töö- võimereformi valguses veelgi tõhusamaks.

„Olgu teemaks töövõimeka- tuse tähtaeg, puude raskusastme taotlemine, sotsiaalse rehabilita- siooni taotlemine või muu, võivad meie osakonna töötajad ala- ti julgelt SKA Haapsalu kliendi-

Aino Kivipuur.

ERAKOGU

teeninduse poole pöörduda. SKA töötajad on abivalmis ja toimekad ning mõtlevad kaasa,” kiidab töötukassa Läänemaa osakond.

Aasta kohalik omavalitsus on Martna vald, sotsiaalnõunik Aino Kivipuur.

Kivipuur on töötukassa Läänemaa osakonna koostööpart- ner olnud juba 20 aastat.

„Aino on aktiivne kaasamõt- leja, võrgustikutöös osaleja ja la- henduste otsija ning hoolib vä- ga oma valla inimestest. Ta hoo- lib väga ka töötukassa Läänemaa osakonna töötajatest ja ta ei jä- ta meid mures hätta. Tahame Ainot tänada, et ta on aidanud meil aidata!”

PÄÄSTEAMET

Ivar Kaldasaun: päästjaid on raske leida

Päästeametil on selg vastu sein, tunnistas Lääne päästkeskuse juht Ivar Kaldasaun. Põlvest põlve päästjatööd teinud inimesed saavad ühel hetkel otsa. Kui uusi peale ei tule, pole ei teenust ega ka komandot.

KAIRE REILJAN
kaire.reiljan@le.ee

Sügisel peeti päästeameti tulevikku analüüsiv konverents, kus oli hinnang ameti jät-kusuutlikkusele rahapuuduse tõttu üsna pessimistlik? Nii see on.

Uuringust tuli välja ka see, et Läänemaa komandode väljakutsed on ühed kallimad Eestis.

See analüüs oli koostatud väljakutsete põhjal ja selles ei olnud arvestatud ennetussõite. Kui need lisada, siis pilt tasakaalustub.

Enamikus komandodes käivad päästjad rohkem ennetustööd tegemas kui väljakutsetel. Ainult suuremais komandodes – Tartus, Pärnus, Tallinnas – on operatiivsõite rohkem kui ennetust. Väiksemad komandod, kus praktikad on vähe, teevad rohkem harjutusi ja õppusi. Ka nende lisamine muudab pilti.

Kas see võib taas viia komandode sulgemiseni?

Ega sulgemiste jutt ole kuhugi kadunud. Meil on Eestis olnud 140 päästjate värbamise konkursi, mis lõppesid tulemuseta. Üks näide on Läänemaal Nõva, aga isegi Tallinnas lõpevad konkursid nulliga.

Meie palgatase on Eesti riigiametnike ja riigikaitsetöötajate omast 30 protsenti madalam, aga me kandideerime samal personaliturul.

Kõik me tahame keskharidusega töötajad, kes suudab mõelda, teab natuke füüsikast ja keemiast. Samuti peab tal olema füüsiline võimekus ja kutseharidus, ta peab pidevalt läbima teadmiste kontrolli. Kui kaitse-

väes või politsei- ja piirivalves või vanglaametis suudetakse maksta 20–30 protsenti kõrgemat palka, ongi tulemus 140 nulliga konkurssi.

Me võime tantsida või teha mida iganes, aga ühel hetkel saavad meil ka need põlvest põlve traditsioonidega inimesed otsa. Kui komandos päästjaid tööle ei ole, pole ka teenust ega komandot.

Selles suhtes on meil selg vastu sein. Oleme aastatega koonandanud kontorist üle 25 protsendi ametnikest, kontoriametnike on 650 asemel 400. See on nii suur tükk kokkuhoidu, et sealt ei ole enam midagi võtta.

Tehnika asjus saame järgmisel aastal Euroopa toel 27 miljonit eurot, saame osta juurde põhi- ja paakautosid. See katab osa vajadusest, aga meil on ka joatorud, motopritsid, maastikusõidukid jms, mis vajavad investeeringuid. Neid meetmeid Euroopa Liidu fondidest, kust päästele raha saab, ei ole ülemäära palju.

Analüüsi eesmärk on alustada debatti. Kui räägime riiklikust teenusest ja rahastamise vajadusest, kus on praegu 120–130 miljoni suurune auk, siis see raha on vaja kusagilt leida, kas süsteemi seest või kusagilt juurde tuua.

Ma arvan, et lahendus on mingi vahepealne kompromiss, sest tegemist on riiklikult olulise teenuse sisulise muutumisega.

Kui raha juurde ei tule, peaksime pooled komandod kinni panema. See on nii suur muudatus, et seda ei saa päästeamet ise salaja teha. See on ühiskondliku debati teema.

Kui päästjaid on raske leida, siis sellistes väikestes kohades nagu Nõva või Vormsi võiksid ju päästjale esitatavad nõuded leebemad olla. On seda teemat arutatud?

Paraku ei muutu keskkond meie ümber mitte lihtsamaks, vaid keerulisemaks – iga seade kätkeb endas üha rohkem elektroonikat, nutilahendusi. Igas aines, mida transporditakse, on üha

rohkem kemikaale. Baasteadmised, kuidas mingeid sündmusi lahendada, kuidas jõu õlga tekitada, kuidas konstruktsioone tugevdada, on vajalikud. Me eeldame, et meie töötaja peab olema füüsika ja keemia baasteadmistega ja suutma ka pisut rehkendamist teha, et sündmuskohal mitte ennast ega oma kaaslasti ohtu seada.

Mõni maamees võib olla põhiharidusega palju nutikam kui gümnaasiumiharidusega linnamees.

Sellega olen ma nõus, et mõni maamees võib olla. Aga me ei suuda neid mõndasid hinnata ega selekteerida. Peame lähema mingist haridustasemest. Ülemaailmne praktika näitab, et keskharidusega inimese analüütiline mõtlemisvõime füüsikas ja keemias on piisavad, et saada päästjana hästi hakkama.

„Praegu püüame seal igati teenust üleval hoida, et vähemalt üks mees ja auto välja sõidaks.”

On neid, kes ütlevad, et päästjal on hea töö: ühe ööpäeva oled valves ja kolmel päeval saad raha teenida.

Kui praegu räägitakse madalalpalgaliste maksutagastusest, siis päästjail, kes töötavad kahe koha peal, on summaarne sissetulek ja selles mõttes pole nad madalapalgalised.

Paraku võib mitmel kohal töötamine olla ka traagiline – meil regioonis on olnud nii terviserikete kui ka päris fataalsete tagajärgedega õnnetusi. Näiteks ongi inimese vahepeal sõitnud kolm ööpäeva taksot ja hommikul teenistusse tulles ei ela seda kõike üle.

Nimetasite Nõva komando tulemusteta lõppenud konkursi. Kui Nõvale inimesi ei leita, kas see tähendab, et Nõva komando võib end ise kinni panna?

Oleme kunagi ju Läänemaal Pürksis pannud punkti sel põhjusel kinni. Kui sinna oli jäänud kaks meest, kellest üks ei saa-

nud iga päev käia, siis lihtsalt pole valikut.

Nõval said meil kaks päästjat tööõnnetusel vigastada, kuid nemad on nüüd jälle tööle. Eks me vaata inimeste ja võimaluste pealt, kuidas meil asi edasi areneb.

Praegu püüame seal igati teenust üleval hoida, et vähemalt üks mees ja auto välja sõidaks ja esmane jõud kohal oleks. Mitmesuguste skeemidega viime sinna naaberkomandodest mehi valvesse. Näiteks toome Lihulast Haapsallu valvesse ja Haapsalust Nõvale, et maakonnas oleks ikka kõikides komandodes mehed valves ja auto sõidaks välja.

Kuidas on olud teistes Läänemaa komandodes?

Teistes komandodes on kohad täis. Ristil on noored mehed praegu koolis.

Üks teema ongi see, et päästjad peavad neljaks ja pooleks kuuks Väike-Maarjasse kooli minema. Kui pead peret toitma ja ka mujal töötad, ei saa sealt vahepeal ära tulla. Kunagi oli Väike-Maarjas kutseõpe kaks aastat, aga praegu ei leia me inimesi, kes läheks sinna kaheks aastaks õppima.

Mis saab päästeametist viie või kümne aasta pärast?

Ma arvan, et päästeamet toimetal ühel või teisel kujul edasi – turvalisus vajab igal juhul hoidmist. Aga millisel kujul päästeamet toimetab, oleneb sellest, kuhu me oma debatiga ühel hetkel jõuame. Millist päästeteenust me soovime ja suudame ka kinni maksta. Käimas on haldusreform ja neilgi asjadel on oma mõjud.

Kui palju mõjutab haldusreform ja maakonnapiiride muutumine Läänemaa päästekomandosid?

Me ei sõltu sellest väga, kuidas piirid jooksevad, sest Eesti päästesüsteem on üles ehitatud kiireima reageerimise põhimõtetel – väljakutsele reageerib lähim komando ja külastab oma piirkonnas ka kodusid. Me ei kiirusta üldse maakonna piiri muutumise tõttu asju ümber korraldama.

Maakondlikud
ArendusKeskused

Ivar
Kaldasaun.
ARVO
TARMULA

Seoses tegevuse
laiendamisega otsime
Lääne-, Saare- ja Hiiumaa
piirkonda

ETTEVÕTLUS-
KONSULTANTI

Peamisteks tööülesanneteks on piirkonna ettevõtjate nõustamine, ettevõtlusvaldkonna projektide algatamine ja juhtimine.

Ootame kandideerima, kui:

- Sul on vähemalt 3 aastat ettevõtluskogemust
- Sul on kogemusi turundusest, müügitööst ja/või finantsalalt
- Sul on kokkupuuteid toodete/teenuste müügiga välisturgudele

Täpsem info tööpakkumise kohta:
www.cvkeskus.ee/456464

Palume saata CV
ning vabas vormis
"Kolm olulisemat
õppetundi
ettevõtluskogemusest"
aadressile:
konkurss@personalidisain.ee

Kandideerimise
tähtaeg
02.02.2017

Lisainfo: konkurss@personalidisain.ee või 5561 3926

Kunstikool pidas vanas uues majas soolaleivapidu

ARVO TARMULA

Neljapäeval tähistas Haapsalu kunstikool pidulikult uude Jaani tänava koolimaja kolimist.

Kunstikooli direktor Marika Aedviir pääses kõnepidajate, kingitoojate ja õnnesoovijate ringist alles tunni aja pärast, kui külalised said majaga tutvuma asuda.

Uus on maja tinglikult, sest selles kohas asus hoone juba 13. sajandil. Viimased aastakümned kehvast seisust apteegimaja otsustas linnavolikogu remontida kunstikooli tarvis aasta tagasi. Nüüd sai korda tänavaäärne maja, hoovipealne veel mitte.

TARMO ÕUEMAA

● HUVITAV KOOL

Öökool Kullamaal

Kullamaa keskkooli ümber käis 19. jaanuari õhtul ebatavaliselt tihe sagimine. Juba kuuendat aastat peeti traditsiooniline öökool.

URMAS LAURI
urmas.lauri@le.ee

Õpilased said hommikul kaua magada ja kooli tuldi alles kella kuueks õhtul, ütles kooli huvijuht Riina Gilden. Peeti neli õpetundi, õpetajateks olid huvitavaid inimesed väljastpoolt kooli. „Kõige tuntum õpetaja oli seekord Margus Kasterpalu, kes rääkis tulevaist EV 100. sünnipäeva puhustest sündmustest. Samuti kutsus ta meie koolilapse lahkesti külla Saueaugu teatritallu,” rääkis Gilden.

„Sel aastal oli öökoolis palju huvitavaid tunde. Eriti meeldisid mulle standardtantsud ja aiandus. Veelgi enam võiks varem klassides keskenduda ametitele või koolidele, kuhu tulevikus õppima minna,” võttis õpilane Maarja Kask öökoolipäeva kokku.

Kullamaa keskkooli direktor Meelis Välis ütles, et seekordne öökool oli eriline just oma rahvusvahelisuse poolest, õpetajate seas oli palju välisriikidest pärit inimesi just tänu Kullamaa kooli välisvabatahtlikule Wiebkele, kes oma tuttavad meile kutsus. Sakslane Alexander õpetas standard- ja ladinantantse, sakslane Lea õpetas valmistama Saksa toitu.

Slovakiast pärit noormees Matus valmistas koos õpilastega Slovakkia toitu ning sakslane Charlotte meisterdas käe-

Merike Salumaa pani algklassilapsed puutööst rõõmu tundma.

ANDRA SALUMAA

paelu. Esindatud olid ka kooli vilistlased.

Sven Veek rääkis päästeametist ning õpilased said selga proovida päästja varustust.

Jolanda Lipu tunniteema oli keskkond ja selle hoidmine.

Kaisa Ülejõe rääkis õpilastele, kuidas tervislikult toituda ja mida toitumisel silmas pidada.

Mario Miller vestis koos oma koolikaaslase Helenaga aiandusest ja floristi ametist.

Kristiina Raudnagel tutvustas Juurimaa talli ja sealseid ratsatreeninguid.

Tundi andis ka lapsevanem Merike Salumaa, kes pidas algklassi õpilastele puutöö tunde. Õpetaja Anneli Ülemaante naabervallast pidas oma tunni arvutiklassis, kus said õpilased katsetada mitmesuguseid infotehnoloogilisi lahendusi.

Naabervallast olid külla tulnud ka Vana-Vigala kutsekooli õpetajad Liesel Veskimägi ja Enn Roosi, kes rääkisid oma koolist ja tegemistest.

Peale koolimajas peetavate tundide sai ühes tunnis minna ka õue, sest seal oli tuletõrjeau-

to koos Risti komando päästjatega. Koolimajas sees rääkisid õpilastega Kätlin Poopuu ja Hannes Kliss päästeametist.

„Õpilased ootavad seda päeva suure põnevusega, seega peame traditsiooni kindlasti jätkama,” ütles õpetaja Heli Mäe. „Mure on uute õpetajate leidmisega. Meie oma tutvusringkond hakkab end juba ammendama. Siinkohal ongi üleskutse kõigile: kes on huvitatud meie järgmisest öökoolis osalemisest, võib juba praegu kooli huvijuhiga (riina.gilden@gmail.com) ühendust võtta.”

Oklejaki näitus jõudis lasteraamatukokku

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Haapsalu lasteraamatukogus on neljapäevast eksponeeritud tuntud Poola kunstniku Marianna Oklejaki illustatsioonide näitus. „Paberi ja kääridega tehtud imed” pakub lülkest Poola etnograafiat – illustatsioonide raamatust „Cuda Wianki” (tlk imevanikud).

Oklejak vaimustub poola etnograafiast ja rahvusliku käärilõike traditsiooni võimalustest. „Imevanikud” on tema autori raamat, mis järgib aastaringi ja inimese elukaart. Loo taustal tutvustab Oklejak Poola rahvarõivaid, mustreid, käsitööd, pillile, mänguasju ja rahvaluulet. Suurem osa pilte on tehtud käärilõiketehnikas.

„Küll tahaks, et meie etnograafiast tehtaks kah selline raamat, milles oleks sees lugu ja teavet,” ütles Haapsalu lasteraamatukogu bibliograaf Krista Kumberg.

Kumbergi sõnul on Oklejak raamat ja illustatsioonid ainulaadsed ja imetlusväärsed.

Oklejaki kasutatud käärilõiketehnika lähtub 150aastasest juudi traditsioonist: uksi ja aknaid kaunistati pühade puhul käärilõigetega – lillemotiivide ja olustikuliste stseenidega.

Algselt kasutati kääride asemel lambaraudu. Kumberg on ise seda tehnikat õppinud ja kinnitas, et see on huvitav ja jõukohane igaihele. Lasteraamatukogus näituse avamise puhul korraldas Kumberg kunstikooli lastele töötuba. „Iga töö oli äge!” kinnitas Kumberg.

Oklejaki näitus lasteraamatukogus on osa suuremast pro-

Marianna Oklejaki näitus on Haapsalus veebruari lõpuni.

Marianna Oklejak

Marianna Oklejak (sünd 1981) on Poola noorema põlvkonna illustraator. Ta on lõpetanud kiitusega Varssavi kunstiakadeemia. Eesti keeles on tema illustatsioonidega välja antud kaks raamatut: „Kuningas Matjus Esimene” (Janusz Korczak) ja „Vaata sisse!” (Emily Bone).

jektist: 2016. aasta lõpus peeti Tallinnas lastekirjanduse keskuses Poola lasteraamatukogus Poola lasteraamatukogus poola rahvusliku paberlõiketehnika õpetaja, milles osales ka Kumberg.

Haapsalus saab näitust vaadata veebruari lõpuni. Näitus on valminud Lääne-mere kultuurikeskuse Gdanskis, Poola Suursaatkonnas Tallinnas, Eesti lastekirjanduse keskuse ja Tallinna keskraamatukogu koostöös.

ARVO TARMULA

Vähegi viitsijate päeva peeti viimast korda

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

Eile said maakonna taidlejad kahekümne neljandat ja ühtlasi viimast korda kokku, et ühiselt pidada vähegi viitsijate päeva pidu ja tänada neid, kes kultuuritöös silma paistnud.

Vähegi viitsijate päev, mis kandis sel aastal pealkirja „Mina, sina, meie, teie, nemad – kõik üheskoos viimast korda“, on koht, kus tantsijad ja lauljad üle terve Läänemaa kokku saavad ning kus antakse üle maakonna kultuuripreemiaid ja kultuuritegija tiitleid.

Kõrgeima, kultuuripärli tiitliga pärjati sel aastal Haapsalu käsitööseltsi ja pitsikeskuse eestvedajat Mirje Simsi. Elutööpreemia vääriliseks hinnati Peraküla kandi elu edendaja Viive Ernesaks.

Läänemaa rahvakultuurijuhhi Marju Viitmaa sõnul esitati tänavu elutööpreemiale kaks ja kultuuripärli tiitlile viis kandidaati – nii üksikisikuid kui ka kollektiive. Et statuudi järgi saab kultuuripärli tiitli anda vaid isikule, siis jäi komisjonil sõelale, kelle hulgast valik tehti, kolm inimest.

Aastapreemiaid antakse Läänemaal välja kuus: neli kultuuri- ja kuus spordipreemiat. Spordipreemiate üleandmine oli juba Läänemaa sportlaste austamise õhtul Taebelas.

Viitmaa sõnul said aastapreemia need, kes esitati kultuuripärli tiitlile, kuid sel korral kõige kõrgemast tiitlist ilma jäid. Aastapreemiate korral anti üle ka seitse kultuuritegija tiitlit. Samuti anti staažikale rahvatantsujuhile Helgi Millerile üle Heljo Talmeti nimeline rahvatantsupreemia.

Viitmaa tunnistas, et kultuuripreemiate jagamisel on valikut teha keeruline, sest ühele kaalukaasile tuleb panna eri kultuuriliigiid. „Komisjon kaalub, kas oli tegemist ühekordse sündmusega või on toimetatud pikema aja jooksul, vaadatakse mahtu ja panust ning ka seda, kui palju Läänemaa rahvast sellest osa sai,“ selgitas Viitmaa.

„Uku ja Vanemuise“ aasta
Tänavustel kultuuripreemiate jagamisel noppisid kõige rohkem tiitleid Lihula linnusemüüridel vaid ühel korral etenatud vabaõhuoperi „Uku ja Vanemuine“ korraldajad.

Marju Viitmaa sõnul võib „Uku ja Vanemuise“ lavasta-

mist ka Läänemaa aasta kultuurisündmuseks nimetada. „Kui jätta kõrvale maakonna laulu- ja tantsupeod, võttis sellest osa arvult kõige suurem hulk inimesi,“ ütles ta.

Viitmaa lisas, et „Uku ja Vanemuise“ rahva ette toomisest kiitust pärvinud inimesed on ka kogukonnas tublid kultuuritöö eestvedajad. Ta tõi näiteks kultuuripreemia saaja Pille Saatmää, kes on Hanila kandis juba aastaid elavdanud muusikaelu.

Viitmaa ütles, et selliste suure rahvahulki hõlmavate ürituste kõrval on tähtis esile tõsta ka neid inimesi, kes pikka aega kultuuritööd teinud ja oma kogukonna elu edendavad. „Ei saa öelda, et üks oleks tähtsam kui teine. Üks on suurema rahvaarvuga, teine on aga asi, mida teeb inimene pühendumusega ja tihtipeale ühiskondlikus korras,“ nimetas ta.

Viitmaa tõi näiteks Helju Staali Kuijõelt, kes on pühendunud jäänudvustanud oma kandi ajalugu ja selle tulemusena on ilmale toonud nägemas juba teine raamat. Või siis Malle Hokkoneni Vormsist, kes hoiab ja edendab Vormsi laulukultuuri.

Viimast korda viitsimist

Eile õhtul tulid Läänemaa taidlejad vähegi viitsijate päeva pidama 24. korda. Marju Viitmaa sõnul jääb see ka viimaseks korra, kui sel moel kokku saadakse.

„Iga asi saab ükskord otsa ja lõpetada tuleb siis, kui täishoog on sees ja saal rahvast täis,“ põhjendas Viitmaa, miks taidlejate pidu sel moel viimaseks jääb.

Tänavu, nagu viimastel aastatel tavaks, tõi vähegi viitsijate päev Haapsalu kultuurikeskuses kokku ligi pool tuhat inimest üle maakonna – kollektiive 40 kanti –, kellest astus oma kavaga üles 30.

Viitmaa sõnul on iga aasta-ga lisandunud kollektiive, kes peole küll tulevad, aga ei esi-ne. Ta tõdes, et vähegi viitsijate päev ongi rohkem tantsijate poole kaldu, sest kooridel on keerulisem end nähtavaks teha.

Maakonna rahvakultuurijuht tunnistas, et ei oska veel öelda, millisel kujul üritus vähegi viitsijate päeva asemele tuleb, aga midagi kindlasti tuleb. „Pidu tahetakse, aga tuleb leida uusi lahendusi, et põhjust tulla oleks ka sellel, kes teeb väikest sõna- või lauluringi,“ ütles ta.

KALLISVARA

Läänemaa kultuuri

Haapsalu salli traditsiooni elushoidja ning pitsikeskuse looja ja perenaine Mirje Sims p

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Läänemaa kultuuripärliks pärjatud Mirje Sims on hiline öitseja. Kui talle kooliajal öeldi, et sina, Mirje, teed ju käsitööd – hakka käsitööliseks, ei tahtnud ta sellest kuulda. „Mõtlesin, et mis mõttes?! See on vanade inimeste amet. Ei mingit käsitööd, ei-ei!“ meenutab Mirje ja lisab: „Ja kus ma nüüd olen! Ära iial ütle iial!“

2014. aastast, avamisest peale on Mirje Haapsalu pitsikeskuse perenaine, käsitöö toob talle leiva lauale, aga mitte ainult. Kuigi pitsikeskus on Haapsalu peatänaval tegutsenud napilt kolm aastat, ei kujutaks linna selle paigata ette enam ei omad ega võõrad. Kohvikute ja promenaadi kõrval on pitsikeskusest saanud osa väikelinna idüllist. 2015. aastal aga sai pitsikeskus regionaalmaasika – siseministeeriumi regionaalarengu auhinna.

Parandas füüsikahinnet

Kooliajal aga, nagu öeldud, ei tahtnud Mirje käsitööst suurt midagi kuulda. Narvas sündinud Mirje ema-isa kolisid Haapsallu siis, kui Mirje oli kolmene. Kuduja inimene oli peres vaid Narva-vanaema, teised mitte. Kui Mirjel oli koolis vaja sokikanda kududa, toodi vanaema Narvast kohale ja see kudus tüdrukule sokikanna valmis. Kui oli vaja põlle õmmelda, siis õmbles isa, kes oli meister iga töö peale.

Põhikooliajal tuli Mirjel kududa ka Haapsalu salli, aga selle kohta ei tea Mirje enam, kes selle valmis kudus. Igatahes ise ta küll mitte. Keskkoolist mäletab Mirje end juba äärepitse heegeldavat ja sellega isegi teenivat. Nimelt õelnud toonase Haapsalu 1. keskkooli füüsikaõpetaja Henn Klippberg, et Neubauer saab käsitöö tegemise eest natuke pärema hinde. Neubauer oli Mirje neipõlvenimi ja käsitööoskus kergitas füüsikahinde kolmelt neljale.

Keskkool sai läbi ja sündisid riburada lapsed. Laste kõrvalt ja lastele hakkas Mirje tasapisi ikka rohkem käsitööd tegema. Mirje eneseleidmise tee, nagu ta ise ütleb, algas aga pärast seda, kui viies laps oli sündinud, 2006. aastal. Mirje oli väga kaua lastega kodune olnud ja

Mirje Sims

- sündinud 1973 Narvas
- lõpetanud Haapsalu 1. keskkooli (1991), Haapsalu kutsehariduskeskuse rahvusliku käsitöö erialal (2010) ning Haapsalu kolledži käsitöö ja disaini erialal (2013)
- Haapsalu käsitööseltsi juht aastast 2010
- Haapsalu pitsikeskuse looja, juhataja aastast 2014
- abielus, viis last
- Läänemaa kultuuripärli 2016
- tema eestvõttel on Haapsalu sall kantud vaimse kultuuripärandi nimistusse

tahtis välja. Juhtus, et „välja“ tähendas Haapsalu käsitööseltsi. Esiteks käisid seal paar Mirje tuttavat paljulapselist ema ja kutsusid, teiseks käisid seltsi koos Mirje kõrvalmajas, Haapsalu sotsiaalmajas. Tuttavad emad jäid üsna varsti eemale, aga Mirje jäi käima. Seltsis jäi Mirje silma Haapsalu ühele kõige kõvemale käsitöömehhele Silvi Saarlele. Silville meeldisid noored, seda esiteks. Teiseks meeldisid Silville loomingu- lised inimesed. Toona veidi üle kolmekümmene Mirje oli mõle- mat, noor ja loominguiline.

„Mul oli siis triibuperiood. Omaenda triipude otsimise aeg. Kudusin triibuseelikuid lastele ja

pihikuid,“ meenutab Mirje. Nii et tema aga tegi triipusid ja Silvi kiitis takka ja kamandas. Silvi selja taga oli hea julge olla. Üsna varsti aga sai Mirje ka teiste käsitöödaamidega heaks sõbraks-tuttavaks. Isegi nii, et toonane käsitööseltsi juht Aime Edasi valis Mirje lõpuks oma mantlipäri- jaks. Kohe Mirje juhiks ei hakanud, läks hoopis Haapsalu kutsehariduskeskusesse rahvuslikku käsitööd õppima, lõpetas kooli ära ja võttis seltsi alles siis oma õlule. Enne seda, 2007. aastal, kudus Mirje Aime Edasi juhatusel oma esimese Haapsalu salli. Sall oli bordoopunane, puhtast meri- rinovillastest lõngast, nuppude-

Viive Ernesaks sai Läänemaa elutööpreemia

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Viive Ernesaksa eestvedamisest sündinud Peraküla simman saab tänavu 20aastaseks. Vahela ei ole jäänud ühtegi suve.

„Rikkaks ei ole saanud, aga rõõmus elu on olnud,“ ütles tuntud klaverimängija Viive Ernesaks oma Peraküla kodus aasta tagasi, oma 85. sünnipäeva lävel.

Rõõmu on olnud isegi nii palju, et ei mahu ühe elu sisse ära, ja 1990. aastate keskpaigast on Viive tolle ülejäägi Peraküla ja Nõva peale laiali jaganud.

Viive elu on olnud kirev nagu kaleidoskoop ja vähemalt üks

Õieti särana lõõb Viive Ernesaks klaveri taga.

URMAS LAURI

Viive Ernesaks

- sündinud 27. märtsil 1931 Tartus
- õppinud Tartu muusikakoolis, Tallinna 7. keskkoolis, Tallinna muusikakoolis
- töötanud Tallinna koreograafiakoolis (1957–1959), Estonias (1959–1965), Noorsooteatris (1965–1977), Draamateatris (1977–1990), konservatooriumi lavakunstikoolis
- aastakümneid klaverisaatja Eesti Raadios
- 1990. aastast vabakutseline
- 1990. aastate keskpaigast Nõva päriselanik
- 1998. aastast Peraküla simmanite eestvedaja ja korraldaja
- oli abielus Ants Ernesaksaga, lapsi ei ole
- Viive juures Nõval on käinud külas kõik Eesti presidendid peale viimase. Merid käisid Peraküla all ujumas, astusid Viive poole sisse ega tahtnud kuidagi ära minna. Rüütlitele küpsetas Viive pirukaid, millest viimased pandi paarile kaasa. Toomas Hendrik Ilvesele keetis Viive mees Ants kohvi, esimest korda elus keetis, aga kohv jooki ära. Nüüd jääb vaid oodata, mis jääb meenutama Kersti Kaljulaidi külaskäiku. Pole kuigi tõenäoline, et ta Viive juurde ei jõuaks.

ipärl on Mirje Sims

oleks ealeski arvanud, et näputöö toob talle kord leiva lauale.

Haapsalu pitsikeskuse perenaine Mirje Sims tunneb end pitside keskel nagu kala vees.
ARVO TARMULA

ga rombikirjas. Valmis sai ta selle nagu ludinal, aga kui Mirje ja Aime hakkasid seda raami peale panema, siis sall muudkui venis ja venis. „Me saime ikka väga suure salli,” meenutab Mirje. Lõpuks tõmbas üks soomlane mardilaadal salli seljakotipandlaga katki. Hiljem on Mirje hulga salle kudunud, aga kui palju, seda ei tea.

„Ma ei loenda salle, ma koon,” ütleb Mirje.

Käsitööselti on Mirje juhtinud 2010. aastast peale ja nii, et seltsidaamade hulk on selle aja jooksul kolm korda kasvanud. Kui Mirje hakkas seltsis käima, oli liikmeid pealt kahekümne,

praegu on üle kuuekümne. 2006. aastal oli daamide keskmine vanus üle seitsmekümne viie. Kui palju see praegu on, pole Mirje arvutanud, aga ikka hulga vähem. Kõige noorem käsitööselti si liige on Mirje 12aastane tütar Päril. Kõige vanem on 88aastane Linda Elgas.

Tasapisi muutus vältimatuks, mis oli ammugi ilmselge – seltsile oli vaja uusi ruume. Seltsidaamide hulga kasvades pidid naised end pooleks tegema ja hakama koos käima kaks korda nädalas – kitsa laua taga kord üks, kord teine pool. Näitusteks polnud ruumi – hommikul paned üles, õhtul võtad maha. Leiti küll

kunstikooli galerii, kus aastaväljapanekuid teha, aga see polnud ikka see. Mirje mäletab, et 2013. aasta suvel käis ta naistega mööda linna, vahtis maju ja aknaid ja otsis seltsile maja. Tõuke päris oma maja otsida andis ka Aide Leit-Lepmetsa juhitud rätimuseum, mis tegutses Ehte tänavas ühes kitsukeses toas. Aide ütles, et tema enam juhtida ei taha, vaid tahab kunsti teha. Kunstniku asi. Mirje siis lubas, et selts võtab rätimuseumi oma tiiva alla, aga selleks oli vaja oma ruume, oma maja, ja see leitiigi.

„Mis minul siin viga pärlendada. Käsitööselti oli olemas. Rätimuseum oli olemas. Mul jäi

üle vaid need üle võtta,” ütleb Mirje. Näiliselt mängleva kergusena ta seda tegigi. Ühel hetkel pakkus Haapsalu linnapea Urmas Sukles, kas käsitöödaamid tahaksid ehk kolida Karja tänava majja. Tagantjärele oli nii, et Mirje läinud naistega maja vaatama, Sukles küsinud, kas naised tahavad seda maja. Naised vaadanud üksteisele otsa, noogutanud ja olnudki tehtud. 2014. aasta veebruaris tegi Haapsalu pitsikeskus Karja tänavas uksed lahti ja lahti on need siiani. Daamid käivad koos vähemalt ühe korra nädalas, teevad näputööd, korraldavad näitusi. Keskusest saab daamide näputööd, aga ka lõnga jms osta.

„Et traditsioon säiliks, peab olema motivatsioon. Kaua sa ikka kappi kood või sõpradele-tuttavatele kingid,” ütleb Mirje. Peale selle saab keskusest käsitööõuandeid. On ka Haapsalu salli püsiväljapanek, mis annab kõige vähiklikumalegi külalisele ülevaate sellest, mis imeasi on Haapsalu sall.

Kõik algab õpetajast

Igal suvel augustis on keskuseesine park täis sallikudujaid ja peetakse suurt pitsipäeva. Ka pitsipäev oli juba enne, nii et Mirjel polnud muud teha, kui see linna peatänavale kolida, et rohkem silma hakkaks. Silvi Saarlo ja Aime Edasi mõtlesid pitsipäeva välja juba 1990. aastail, aga esialgu oli see tagasihoidlikum, kuigi sama ilus, ütleb Mirje. Nüüd osaleb suurel ühiskudumisel igal suvel sadakond meistrit. Mirje loodab, et varsti pole ühiskudumist enam vaja korraldada, sest kootakse ka ilma selleta. „Ühiskudumise mõte oli näidata, et kudumine on loomulik tegevus, et võtad poolelioleva töö linna kaasa ja muudkui kood,” ütleb Mirje.

Mirje on pitsikeskusega nii rahul, et kui ta veel üldse millestki unistab, siis pärimuuseumist. Praegune on ikkagi püsiväljapanek, mitte muuseum. Tahab Mirje seda, et keskus kehtaks ja elu kulgeks seal nii, nagu ta seni on kulgenud.

Kultuuripärlil aunimetuse kohta aga ütleb Mirje: „Tegelikult saab kõik alguse õpetajast. Kõik mu õpetajad on olnud kultuuripärlid – Aime Edasi, Marju Heldema ja Siiri Reimann.”

suur tükk sellest mustriks on Nõva ja Peraküla kuulsad simmanid.

„Viive tõi Nõvale oma ideed ja pani meie inimesed laulma, tantsima ja näitemängu tegema,” ütles Nõva valla arenguspetsialist Aivi Heinleht. Tema on üks neist, kes on simmaniohjad Viive käest üle võtnud, aga Viive on Aivi sõnul tänini Peraküla teatrirahva kunstiline juht ja õpetaja. Ei ole ühtegi simmanit, kus mullu 85aastaseks saanud Viive poleks kohal olnud. „Särtsakas. Nooruslik,” ütles Aivi Heinleht palve peale Viivet kahe sõnaga iseloomustada. Ta lisas, et kangeisti armastab Viive noori inimesi ja klapi nendega.

Peraküla simmanit peetakse juba 20 aastat jutti alati augusti esimesel laupäeval.

Alguse sai see tava 1997. aastal, mil mängiti Perakülas Ago-Endrik Kerge lavastuses Tammisaare „Vanu ja noori”. Esimene simman peeti järgmisel suvel, aastal 1998.

Kui Viive 1990. aastate keskel päriselt Nõvale kolis, mõtles ta, mida tegema hakata. Lavastaja Merle Karusooga oli ta koos töötanud, Karusoo aga kogus elulugusid. Viive mõtles, et Nõval on nii põnevad elulood, et neist saaks näitemängu.

Koos toonase vallasekretäri Silvi Koppelmaaga hakati mööda inimesi käima ja lugusid üles

kirjutama. Ago-Endrik Kerge elas siis juba Haapsalus. Viive ütelnud Kergele, et kui Kerge nüüd teda ei aita, siis läheb lõomaks. Kerge sellega ei riskinud ja muidugi aitaski.

Simmanipäeval valanud nagu oavarrest ja Viive palunud jumalat, et üle läheks. Läinudki üle. Üks väike poiss tulnud ja küsinud, kuidas Viive seda tegi, et üle jäi. Viive ütelnud, et pani kaks kätt kokku ja sõnus: „Kallis päike, tule välja!” Poiss rääkinud teistele, et Perakülas olla nõid. Nii saanudki Viive Peraküla nõia nime.

Ernesaksade Nõvale kolimise lugu aga oli järgmine. Viive mees Ants oli kange jahimees ja hakkas Nõval jahil käima.

Heinlehe Endel, tollane metssailem, olla rääkinud, et Perakülas on talu müüa.

Tallinna kinostuudio tahtnud talu ära osta, aga pidanud asukohta merest liiga kaugeks. Nii otsustasidki Viive ja Ants, et ostavad ise.

Seda, kust raha saadi, Viive ei mäleta. Palgad igatahes olid väikesed.

Siis tuli välja, et kaht kinnisvara ei tohi olla, seadus oli tolal selline. Viivel ja Antsul aga oli Tallinnas kooperatiivkorter.

Otsustati siis kirjutada Arnold Greenile, tollasele tähtsale ENSV riigitegelasele. Et Viivel kui loominguilisel inimesel on tarvis toda Peraküla maja.

Kultuuripreemiad 2016

Läänemaa kultuuripärl

● **Mirje Sims** – pühendunud töö eest Haapsalu salli traditsioonide järjepidevuse tagamisel ja Haapsalu pitsikeskuse arendamisel rahvusvahelise kolapinnaga käsitöökeskuseks.

Elutööpreemia

● **Viive Ernesaks** – Peraküla teatri looja, Nõva valla mitme küla ja põlvkonna inimesi liitva ühistevõrgu kaasamise eest 20 aasta jooksul.

Aastapreemiad

● **Krista Kumberg** – Haapsalu lasteraamatukogu bibliograaf, kes oskab anda väga hästi soovitusi ja kommenteerida lastekirjandust. Lastekirjanduse tutvustaja ja uurijana on ta tunnustatud ekspert nii Läänemaal kui ka kogu Eestis. Mitmete lasteraamatute ja -näidendite autor.

● **Segakoor Sonore, dirigent Kaja Avila** – koorimuusika hoidja ja kandja. Mitmekesise repertuaarivalikuga Sonore on kõikjal oodatud esineja. Koori esinemised on terviklikud ja hoolikalt ette valmistatud. Koorijuht Kaja Avila oskab hoida oma koorilauljaid.

● **Pille Saatmäe** – muusikaelu edendaja Hanila ja Lihula valas. Algas koolis muusikalide lavastamise traditsiooni ja haaras sinna nii õpilasi kui ka õpetajaid. Läänemaal koondata ta enda ümber vabatahtlikud, kellega koos lavastas Lihulas täispika ooperi „Uku ja Vanemuine”.

● **Lihula muusika- ja kunstikool** – täispika ooperi „Uku ja Vanemuine” lavastamise eest, millega tähistati Lihula 805. ning muusika- ja kunstikooli 30. sünnipäeva. Laval oli enam kui 120 vabatahtlikku artisti, peaosades Lihulast ja Lõuna-Läänemaaalt pärit ooperitähed.

Kultuuritegija 2016

● **Asta Veenpere** – kultuuripärandi hoidja ja uurija. SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumide teadur, muuseumi raudvara, kelle peamised uurimisteemad on Haapsalu linn ja linnaruum ning Haapsalu kajastused ajakirjanduses. Olnud mitme raa-

matu ja kuurortlinna ajalugu tutvustava brošüüri kaasautor

● **Mati Põdra** – puhkpillimuusika hoidja ja edendaja, kes taasavas Lihula muusikakooli puhkpilliosakonna. Lihula muusika- ja kunstikoolis õpetamise kõrvalt juhib ta noortebändi Junior Danceband (JDB) ja noorteorkestrit. 2016. aastal lõi partituuri ooperile „Uku ja Vanemuine”, mida etendati 8. augustil Lihula linnusemäel.

● **Malle Hokkonen** – Vormsi külalaua edendaja ja kultuuripärandi hoidja, kes on saare muusikaelu vedanud juba pikka aega. Õpetab pilli nii noortele kui ka täiskasvanutele, mängib kapellis, mis on saatnud saare rahvatantsurühma, ja on kirjutanud Vormsi laule.

● **Anne Suislep** – laste näitemängude edendaja, kes toob igal aastal Haapsalu noorte huvikeskuse loovus- ja draamaringiga välja lavastuse. Sel aastal esindasid nad Läänemaal algklasside kooliteatri festivalil, kus pälvisi eripreemia leidlike lavalistide lahenduste eest. MTÜ Liigub ja Loob kaudu korraldab mitmesuguseid sündmusi ja matku.

● **Helju Staal** – Kuijõe külalaua edendaja ja pärandihoidja, kes on aastate jooksul kogunud küla inimeste ja talude kohta väärtuslikku materjali. Tema algatusel ilmus raamat „Kuijõe küla enne ja nüüd”, millele on valminud juba II osa käsikiri.

● **Haapsalu muusikakooli kammerorkester** – keelpillimuusika hoidja ja kandja, kes on õpilaskorkestrina õppinud selgeks neile täispikka esinemisprogrammi ja andnud mullu üle kümne kontserdi. Orkestri kontsertmeistrina on Taimi Kopli ja Ingrid Arro.

● **Läänemaa ühiskümnaasium** – muusikal „Valeühendus”. Projekt, mis tõi lavale 35 õpilast ja viis vilistlastest muusikut. Anti seitse etendust ja peale publikumelu sai lavastus ka mitu auhinda. Projektijuht Mairi Grossfeldt, lavastaja Kai Tarmula, laulud Anneli Aken.

Heljo Talmeti nimeline rahvatantsupreemia

● **Helgi Miller** – Läänemaa rahvatantsu ajaloo koguja

Viive veel mõelnud, mis loomingu siin ikka ja kes ta üldse on. Aga Green tulnud Nõvale jahile, võtnud kirja vastu ja pannud käe alla.

Esialgu käisid Ernesaksad Tallinna ja Peraküla vahet, aga 1990ndate keskel müüsid linnakorteri ära. Kummalgi oli oma tingimus. Ants ütles, et kolib ainult siis, kui saab auto. Viive tingimus oli veevärk. Tingimused täidetud, nad Nõvale kolisidki, ja Viive hakkas aru pidama, mida seal ette võtta.

Viimased aastad on Viive unistanud, et saaks Perakülas uue lava: Varikul ja igal pool on, Perakülas ei ole. Just Perakülas käib aga kõige rohkem rah-

vast, tuhatkond inimest igal suvel. Maksimum on olnud kaks ja pool tuhat, aga lava on nii vilets, et esinejad kukuvad läbi lava laudade.

On teda lipitud-lapitud, aga enam ei aita seegi.

Uus lava läheks maksma 60 000–80 000 eurot. Projekt on valmis, aga mullu Leaderi programmist raha ei saadud. Nüüd kevadel esitatakse uuesti, aga 20. simman – saadakse siis raha või ei saada – tuleb ikkagi pidada ilma uue lavata.

Viive unistab lavast nii kõvasti ja kangesti, et on öelnud: kui see lava ükskord valmis saaks, siis oma 90. sünnipäeval läheks ma ja lööks selle lava peal tantsu.

Lehm Ljudmilla

Tekst Aidi Vallik
Pilt Ott

lastekas

OTI HAMBAD

OTT ELAS NAGU

RÄPAKOTT.

SUUÕÕS KUI

VANA KANTUD SOKK.

KORD NÄDALAS EHK

HAMBALD PESI,

KUI ÄHVARDASID MITMEKESI.

SEE KARISTUSETA

EI JÄÄNUD,

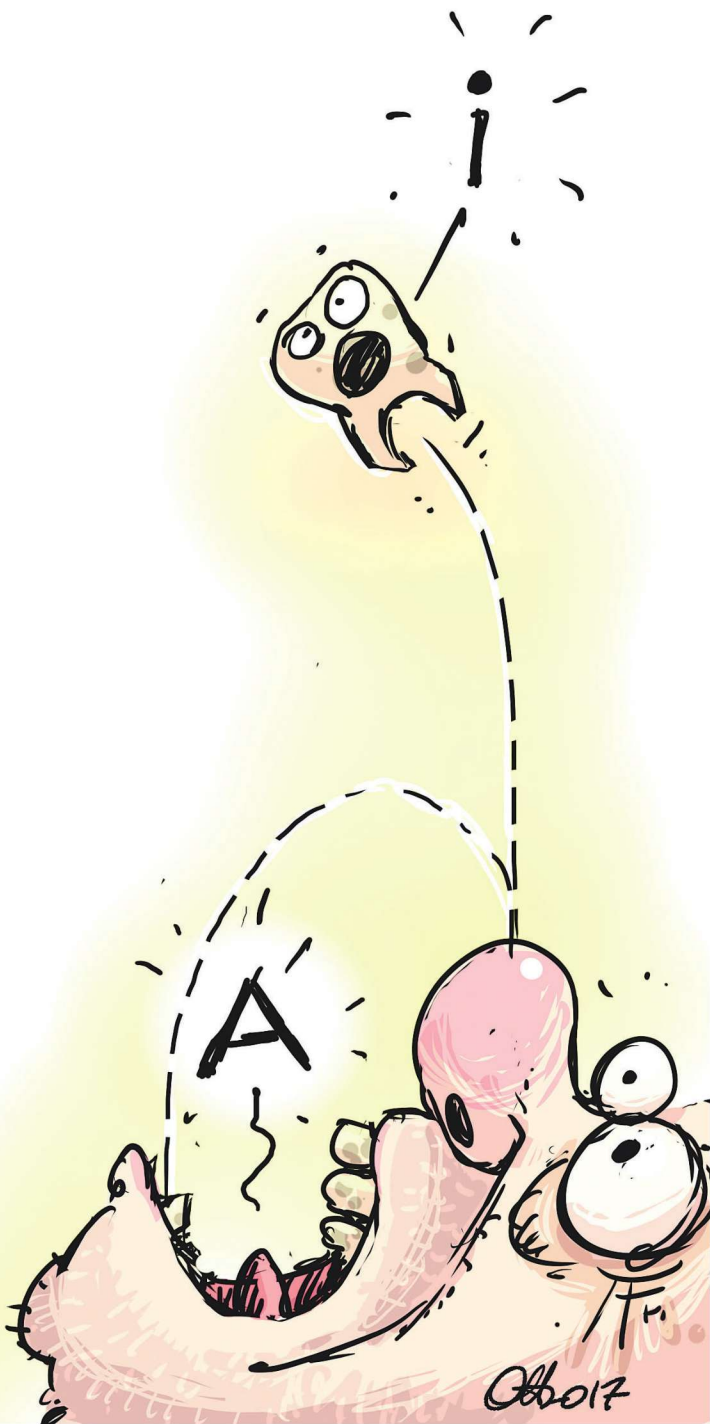
KUI KAARIES TA HAMBAKÄÄNUS

PEHME SOOJA PESA SAI,

SIIS OTIL OLI OI JA AI.

NÜÜD PIINLEB HAMBAARSTTOOLIL

JA OMA HAMBAST ROHKEM HOOLIB.

JÄRDEJUTT

Hei, kõik noored kirjutajad!
Ootame teid osalema meie järjejutu kirjutamisel.
Seekord peame juttu ise jätkama, sest ühtegi kirjutist
ei laekunud. Pane ennast proovile!

TAGALANE TULEDE MÜSTEERIUM

Madis haaras fotoka. Ta hoidis seda kramplikult ja oli valmis kohe pildistama, kui midagi muutuma hakkab.

See hääl oli õudne ja ometi naljakas, nagu tõuseks midagi vee alt kohe üles, ja vahepeal kostis sellest õrnu piukse. Me kolmekesi muigasime juba, et ehk on ahvenail kudemisaeg ja kõik see on üks suur nali.

Vesi elas, märgata oli liikumist, kuid see oli lauge liikumisega, nagu oleks merineitsi kohapeal keerutanud ja läbi vee oma piuksuvat häält teinud. Hääld kestis kümme minutit ja vaibus. Madis tegi paar pilti, kuid peale ei jäänud midagi erilist. Ootasime veel tunni, kuid enam ei juhtunud midagi. Süüdsime sadamasse tagasi ja alles siis julgusime omavahel rääkima hakata.

Nosisime oma võileibu ja jõime magusat teed peale, olime läbi, kuid õnelikud. Jah, see on päriselt olemas, kuid mis, küll me uurime välja.

Peeter oli uhke, et tema nähtud tuled meid nii müstilise vaatepildi juurde olid viinud. Vanaisale ütleme hiljem tänusõnad, et ta meile sellest üldse rääkis. Ootame järgmist täiskuud, siis lahendame müsteeriumi!

Tegelikult pidi olema legend, et ...

REEGLID

Aita kirjutada järjekutule 3. osa juba uueks laupäevaks, et sellest saaks üks vägev seiklusjutt. Kirjuta meile, kuidas võiks lugu edasi minna, mis juhtub, mida noored avastasid ja kes võiksid olla need kaks teist tegelast peale Peetri. Jäta alati lõppu järgmise osa jaoks uus juhtlõng. Jutu pikkus umbes 1300 tähenärki. Veebruaris avaldame kogu loo meie lugejatele tervikuna. **Saada oma kirjutis hiljemalt reedel kella 12ks reklaam@le.ee**, kirjuta juurde oma nimi ja vanus, et teaksime, kes meie kirjutavad ja keda hiljem auhinnata.

FOTOJAHT

ARVO TARMULA

REEGLID

Armas sõber, avame uue pildimängu! Igal laupäeval ilmub lehes pilt, mis on tehtud Haapsalus. Meeskond, mis võib koosneda nii lastest, noortest kui ka täiskasvanutest ja on kuni viieliikmeline, peab pildistama end täpselt selle ehitise taustal. Olge loominguilised! Parimad pildid avaldame juba järgmisel laupäeval. Parimatele kevadel meeskondlikud auhinnad! **Saada oma pilt hiljemalt reedel kella 12ks** reklaam@le.ee, kirjuta juurde oma meeskonna nimi ja kontaktandmed.

VANALINNA
BOWLING

SUDOKU

	8		3		2		1	
		6				9		
7				8				5
			2	1	6			
		8	4		9	2		
			5	3	8			
1				5				4
		3				8		
	4		9		3		6	

LP RISTSÕNALAHENDAJAD

Teeme ristsõna lahendamise teile huvitavamaks. Leidke tänasest ristsõnast lahendus vastuse realt. Lahendusi ootame hiljemalt järgmise nädala reedeks aadressil reklaam@le.ee või Posti 30, Haapsalu. Jaanuaris õigesti vastanute vahel loositakse välja Lääne Elu meeneid.

neon			ehk (van)	soostik Eestis	Kelvin	01.01	Nikaraa- gua domeen	isake	7. jaanuar	kus (vn)	voolu- tugev. ühik	sauna- tarve	sugulane	emeritiiki	raskus- kiirend. mõõtur	sõidu- vahend	
Kambodža domeen			Maroko domeen													väävel	
																6. jaanuar	
																umbes	
					sp. vahendid						igno- reeritu						
					sordiaaret. (n + in)						lõiget						
valvan, pean			saksak. artikkel				linn Egiptuses										
riigikogu			riietusese				naatrium							vana Kreeka sõjajumal			
küla														tss!			
vald Lääne- maal		joonised								nurka						telluur	
		sulgev								jälgima						igaüks	
								person. number									
								rahul- olev									
				4x vokaal			Islandi domeen										kooli- tasime
				linn Soomes			jood										kõrva- haigus
kurtša- toovium	ansamb.													sides.			
	t. ekspo- sitsioon													jõgi (hisp)			
järgm. peatükk							jõgi Leedus Eesti domeen						talve- sõiduk				
													aktiivne				
loco sigilli			Keenia domeen			naise n					maadlus- treener						
ajakirjanik (in + n)			spordiala			end. vald Läänem.					jumal- dama						
									t. side								J. Oro kod. n.
									noot			ilmakaar					nord
									re-diees			trep'i osa					respekt
							ajakiri								orient		
							pehme talveilm								röövkala mehe n.		
			linn Eestis													kalapulgad	
			Senegali pealinn							kunsti- teadlane						uus testament	
		intern. unit						... klux klan						lai hunnik			
		džassi ema (in + n)			anno Domini			mängu osa						Armeenia naise n.			
					pakane												
	kõlvatus								peenus								
	neem																
	k. Lihula v.								idest								
peoline																	
linn Lätis												rüütli organ					nobeelium
												2x vok.					
							Eesti poliitik								end. suhtlus- programm		
							100.								nimi		
džaul			ursa minor			curriculum vitae				akadeemik (in + n)							null
kõrge taim			reamees						t. asula								pakkuma

E 23. jaanuar

06.55 Terevisioon
08.55 Isa Brown
09.50 Terevisioon
11.50 Maahommik
12.35 Eesti lood
13.05 Hommik Anuga
14.20 Laulukarussell 2017
15.15 Rakett 69
15.45 Teadus kolme minutiga
17.50 Vana aja asjad
16.05 Oru valitseja
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Önne 13
17.40 Isa Brown
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Osoon
20.30 Mina ka
20.35 Meie inimesed
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Välisilm
22.15 President Trump
23.15 Saksamaa ´83
00.00 Ringvaade
01.08 ERR.ee uudised

06.15 Meie Charly
07.00 Warneri multimaania
07.25 Eskimotüdruk
07.35 Pöörased jänese
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud
10.00 Armastuse maitse
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Sajandi valitsejanna
13.25 Heeringas Veenuse õlal
13.50 Meie Charly
14.50 Küladekatiivid
15.50 Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
20.00 Meie pere ja muud loomad
20.30 Saladused
21.00 Köök
21.30 Sumarelv
22.25 Ühikarotid
23.25 Mõrvaennetajad
00.20 Politseiakadeemia 3
01.55 Nikita
02.40 Reporter
03.35 Galileo
04.50 Rizzoli ja Isles

06.15 Tähesõjad
06.40 Printsess Sofia Esimene
07.05 Käsna-Kalle Kantpüks
07.35 Taevane armastus
08.35 Minu köök on parim
09.55 Kirgede torm
11.00 Vaprad ja ilusad
11.35 Top Shop
11.50 Kättemaksukontor
12.50 Kättemaksukontor
13.50 Südameasi
14.50 Taevane armastus
15.50 Vaprad ja ilusad
16.20 Kirgede torm
17.25 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed uudised
20.00 Selgeltnägijate tuleproov koos Marilyn Kerroga
21.35 Röövitud 3
23.45 Valgekräe
00.40 Politseipere
01.30 Ootamatult isaks
01.55 Kolmas naine
02.20 Kättemaksukontor
03.20 Kättemaksukontor
04.20 Seitsmesed uudised
05.25 Südameasi

07.00 Džungliässad
07.10 Džungliraamat
07.20 Lammas Shaun
07.30 Kessu
07.50 Karusmarjad metsikus looduses
08.15 Pipi Pikk-sukk
08.40 Prit ja Präaks
08.50 Džungliraamat
09.00 Ringvaade
09.35 Eesti lood
10.05 Oru valitseja
10.55 50 last
11.59 ERR.ee uudised
15.30 Uus Tase
15.50 Maša ja karu
16.00 Lastetuba
16.15 Mis? Miks? Kuidas?
16.20 Vahva Roosi
16.30 Oktonaudid
16.40 Džungliraamat
16.55 Pörsas Peppa
17.00 Karusmarjad metsikus looduses
17.25 Tuutu ja Potsu
17.35 Džungliässad
17.45 Susapusa Okidos
18.00 Lastetuba
18.55 Uus Tase
19.20 Aktuaalne kaamera
19.30 Eestilood
20.00 Maahommik
20.45 Nullpunkt
21.30 Kultuuriuudised
21.35 Plekktrumm
22.20 Megalinnad
23.50 Eesti TOP 7
00.45 ERR.ee uudised

T 24. jaanuar

06.55 Terevisioon
08.55 Isa Brown
09.50 Terevisioon
11.50 Tähendamis
11.55 Prillitoos
12.50 Osoon
13.20 Välisilm
13.55 President Trump
14.55 Äratus!
15.10 Kadunud tsivilisatsiooni jälgedel
15.40 Reisile minuga
16.05 Oru valitseja
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Önne 13
17.40 Isa Brown
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Foorum
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 OP
22.10 Paksem kui vesi
22.55 Plekktrumm
23.40 Ringvaade
00.47 ERR.ee uudised

06.15 Meie Charly
07.00 Warneri multimaania
07.25 Eskimotüdruk
07.35 Pöörased jänese
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud
10.00 Armastuse maitse
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Nädalalõpp Kanal 2ga
13.00 Meie pere ja muud loomad
13.25 Heeringas Veenuse õlal
13.50 Meie Charly
14.50 Küladekatiivid
15.50 Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
20.00 Radar
21.00 Köök
21.30 Krimi
22.00 Vice
22.35 Chicago tuletõrje
23.35 Päevavalgus
01.50 Subboteja
02.40 Mõrvaennetajad
03.25 Reporter
04.20 Nädalalõpp Kanal 2ga
05.30 Rizzoli ja Isles

06.15 Tähesõjad
06.40 Printsess Sofia Esimene
07.05 Käsna-Kalle Kantpüks
07.35 Taevane armastus
08.35 Minu köök on parim
09.55 Kirgede torm
11.00 Vaprad ja ilusad
11.35 Top Shop
11.50 Selgeltnägijate tuleproov koos Marilyn Kerroga
13.25 Reis Venemaa lõppu – Tšukotka
13.50 Südameasi
14.50 Taevane armastus
15.50 Vaprad ja ilusad
16.20 Kirgede torm
17.25 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed uudised
20.00 Kaua võib!
20.30 Suletud uste taga
21.30 Padjaklubi
22.30 Sherlock New Yorgis
23.30 Head inimesed
01.15 Hawaii 5-0
02.10 Ootamatult isaks
02.35 Tagalaässad
03.00 Padjaklubi
03.50 Kaua võib!
04.20 Seitsmesed uudised
05.25 Südameasi

07.00 Susapusa Okidos
07.10 Tuutu ja Potsu
07.20 Karusmarjad metsikus looduses
07.45 Lastetuba
08.40 Milly murrab pead
08.45 Oktonaudid
09.00 Ringvaade
10.05 Oru valitseja
10.55 Plekktrumm
11.40 Nullpunkt
12.25 Eesti muusikavideod
12.56 ERR.ee uudised
15.30 Uus Tase
15.50 Väike kummitus Laban
16.00 Lastetuba
17.00 Karusmarjad metsikus looduses
17.25 Tuutu ja Potsu
17.35 Džungliässad
17.45 Vikerkaar Rubiin
18.00 Beni ja Holly väike kuningriik
18.10 Robin Hood
18.20 Toredate Asjade saar
18.30 Lastetuba
18.50 Lammas Shaun
18.55 Uus Tase
19.20 Aktuaalne kaamera
19.30 Heureka
20.00 Rootsi armastuse teooria
21.15 Filippiinid. Teeme ära!
21.30 Kultuuriuudised
21.35 4x4. Kaukaasia
22.05 Ütle midagi!
23.05 Nümfomaan II
01.09 ERR.ee uudised

K 25. jaanuar

06.55 Terevisioon
08.55 Isa Brown
09.50 Terevisioon
11.50 Plekktrumm
12.35 Meie inimesed
13.00 Riigikogu infotund
14.00 Ajavaod. Riigi mehed
14.30 Balletiminutid
14.45 ENSV
15.15 Hercule Poirot
16.05 Oru valitseja
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Önne 13
17.40 Isa Brown
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Pealtnägija
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Suud puhtaks
23.00 Meie maailm
23.55 Ringvaade
01.03 ERR.ee uudised

06.15 Meie Charly
07.00 Warneri multimaania
07.25 Eskimotüdruk
07.35 Pöörased jänese
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud
10.00 Armastuse maitse
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Nädalalõpp Kanal 2ga
13.00 Radar
13.50 Meie Charly
14.50 Küladekatiivid
15.50 Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
20.00 Suur lotokolmapäev – Rooside sõda
21.00 Köök
21.30 Dzhuna
22.35 Naistevangla
23.35 Ivo Linna Ameerika lugu
00.05 Sumarelv
01.00 Vice
01.30 Chicago tuletõrje
02.15 Nikita
03.00 Reporter
03.50 Köök
04.20 Rooli võim
04.50 Hooaeg
05.30 Rizzoli ja Isles

06.15 Väiksed võlurid
06.30 Väiksed võlurid
06.40 Printsess Sofia Esimene
07.05 Käsna-Kalle Kantpüks
07.35 Taevane armastus
08.35 Minu köök on parim
09.55 Kirgede torm
11.00 Vaprad ja ilusad
11.35 Top Shop
11.50 Suletud uste taga
12.50 Padjaklubi
13.50 Südameasi
14.50 Taevane armastus
15.50 Vaprad ja ilusad
16.20 Kirgede torm
17.25 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed uudised
20.00 Eesti parim pagar
21.00 Võimalik vaid Venemaal
21.30 Juurdlust viivad läbi sensitiivid
22.35 Kutsuge Cobra 11
23.35 Top Gear
00.10 Moodne perekond
01.20 Kriis
02.10 Eesti parim pagar
03.10 Suletud uste taga
03.55 Võimalik vaid Venemaal
04.20 Seitsmesed uudised
05.25 Südameasi

07.00 Robin Hood
07.10 Beni ja Holly väike kuningriik
07.20 Pörsas Peppa
07.30 Tuutu ja Potsu
07.40 Vikerkaar Rubiin
07.50 Karusmarjad metsikus looduses
08.15 Lastetuba
08.35 Mis? Miks? Kuidas?
08.40 Toredate Asjade saar
08.50 Oktonaudid
09.00 Ringvaade
10.05 Oru valitseja
10.55 Heureka
11.25 Eesti TOP 7
12.17 ERR.ee uudised
15.30 Uus Tase
15.50 Hiir Hops
16.00 Lastetuba
16.15 Rüütel Rooste
16.30 Kessu
16.55 Kriksatrullid. Õpime joonistama
17.00 Karusmarjad metsikus looduses
17.25 Väike printsess
17.35 Peeter Pikk-kõrv
17.45 Sammalhammas, kus sa oled?
18.00 Rüütel Miku
18.15 Susapusa Okidos
18.25 Mesitar
18.30 Lastetuba
18.50 Lammas Shaun
18.55 Uus Tase
19.20 Aktuaalne kaamera
19.30 Elu nagu filmis? Subjektiivne objektiv
19.55 Martha ja Niki
21.30 Fargo
22.25 Eesti lüde midagi!
22.55 Eesti TOP 7
23.45 Ütle midagi!
00.48 ERR.ee uudised

N 26. jaanuar

06.55 Terevisioon
08.55 Isa Brown
09.50 Terevisioon
11.50 Pealtnägija
12.40 Foorum
13.40 Meie maailm
14.40 OP
15.05 Põhja konn
15.20 Paksem kui vesi
16.05 Oru valitseja
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Önne 13
17.40 Isa Brown
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Kadunud tsivilisatsiooni jälgedel
20.30 ENSV
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Kapital
22.10 Ml
22.35 Muusikuks sündinud. Perekond Wallfisch
23.30 Üks koorilaul
23.35 Minu pere
00.05 Ringvaade
01.13 ERR.ee uudised

06.15 Meie Charly
07.00 Warneri multimaania
07.25 Eskimotüdruk
07.35 Pöörased jänese
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud
10.00 Armastuse maitse
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Nädalalõpp Kanal 2ga
13.00 Suur lotokolmapäev – Rooside sõda
13.50 Meie Charly
14.50 Küladekatiivid
15.50 Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
20.00 Superheeringa parimad jutud
21.00 Köök
21.30 Tantsud tähtedega
23.55 Puhkus
02.30 Murdepunkt
04.20 Reporter
05.10 Köök
05.35 Rizzoli ja Isles

06.15 Väiksed võlurid
06.30 Väiksed võlurid
06.40 Printsess Sofia Esimene
07.05 Käsna-Kalle Kantpüks
07.35 Taevane armastus
08.35 Minu köök on parim
09.55 Kirgede torm
11.00 Vaprad ja ilusad
11.35 Top Shop
11.50 Eesti parim pagar
12.50 Kutsuge Cobra 11
13.50 Südameasi
14.50 Taevane armastus
15.50 Vaprad ja ilusad
16.20 Kirgede torm
17.25 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed uudised
20.00 Reis Venemaa lõppu – Tšukotka
20.30 Vabad mehed
21.30 Eesti muusikauhindad
2017
23.45 Weekender
00.20 Kodand
01.10 Kodumaa
02.05 Ameerika õudus
02.55 Vabad mehed
03.50 Weekender
04.20 Seitsmesed uudised
05.25 Südameasi

07.00 Susapusa Okidos
07.10 Rüütel Miku
07.20 Kriksatrullid. Õpime joonistama
07.30 Väike printsess
07.40 Sammalhammas, kus sa oled?
07.55 Karusmarjad metsikus looduses
08.15 Lastetuba
08.35 Mis? Miks? Kuidas?
08.40 Mesitar
08.45 Rüütel Rooste
09.00 Ringvaade
10.05 Oru valitseja
10.55 Heureka
11.25 Eesti TOP 7
12.17 ERR.ee uudised
15.30 Uus Tase
15.50 Hiir Hops
16.00 Lastetuba
16.10 Kiisud, edasi!
16.15 Kosmoselendurid
16.30 Väike prints
16.55 Pörsas Peppa
17.00 Karusmarjad metsikus looduses
17.25 Väike printsess
17.35 Prit ja Präaks
17.45 Vikerkaar Rubiin
18.00 Beni ja Holly väike kuningriik
18.10 Robin Hood
18.20 Toredate Asjade saar
18.30 Lastetuba
18.45 Papist poisid
18.50 Tugitoolisport
18.55 Uus Tase
19.20 Aktuaalne kaamera
19.30 Zlatani teekond
21.10 Suuri näitlejaid
21.30 Kultuuriuudised
21.35 Fargo
22.25 Eesti lüde midagi!
22.55 Eesti TOP 7
23.45 Ütle midagi!
00.48 ERR.ee uudised

R 27. jaanuar

06.55 Terevisioon
08.55 Isa Brown
09.50 Terevisioon
11.50 Suud puhtaks
13.10 Kapital
13.40 Muusikuks sündinud. Perekond Wallfisch
14.30 Üks koorilaul
14.35 Kultuurkapitali aastapreemiad
16.05 Oru valitseja
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Önne 13
17.45 Isa Brown
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
19.30 Minu pere
20.00 Meloodia 68
20.30 Rakett 69
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Saksamaa ´83
22.25 Valss Monicale
00.15 Pealtnägija
01.03 ERR.ee uudised

06.15 Meie Charly
07.00 Warneri multimaania
07.25 Eskimotüdruk
07.35 Pöörased jänese
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud
10.00 Armastuse maitse
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Nädalalõpp Kanal 2ga
13.00 Krimi
13.25 Heeringas Veenuse õlal
13.50 Meie Charly
14.50 Küladekatiivid
15.50 Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
20.00 Superheeringa parimad jutud
21.00 Köök
21.30 Tantsud tähtedega
23.55 Puhkus
02.30 Murdepunkt
04.20 Reporter
05.10 Köök
05.35 Rizzoli ja Isles

06.15 Väiksed võlurid
06.30 Väiksed võlurid
06.40 Printsess Sofia Esimene
07.05 Käsna-Kalle Kantpüks
07.35 Taevane armastus
08.35 Minu köök on parim
09.55 Kirgede torm
11.00 Vaprad ja ilusad
11.35 Top Shop
11.50 Vabad mehed
12.50 Juurdlust viivad läbi sensitiivid
13.50 Südameasi
14.50 Taevane armastus
15.50 Vaprad ja ilusad
16.20 Kirgede torm
17.25 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed uudised
20.00 Papad Mammad
20.55 Kääbik. Viie väe lahing
23.40 Võida koh-ting filmistaariga!
01.20 Salemi nõiad
02.15 Kaunitar ja koletis
03.00 Papad Mammad
03.45 Võimalik vaid Venemaal
04.10 Reis Venemaa lõppu – Tšukotka
04.35 Seitsmesed uudised
05.40 Südameasi

07.00 Robin Hood
07.10 Beni ja Holly väike kuningriik
07.20 Pörsas Peppa
07.30 Väike printsess
07.40 Vikerkaar Rubiin
07.50 Karusmarjad metsikus looduses
08.15 Lastetuba
08.35 Toredate Asjade saar
08.40 Papist poisid
08.45 Kosmoselendurid
09.00 Ringvaade
10.05 Oru valitseja
10.55 Elu nagu filmis? Subjektiivne objektiv
11.20 Eesti muusikavideod
11.54 ERR.ee uudised
15.30 Uus Tase
15.50 Maša ja karu
16.00 Lastetuba
16.10 Kriksatrullid. Õpime joonistama
16.15 Kosmoselendurid
16.30 Väike prints
16.55 Pörsas Peppa
17.00 Karusmarjad metsikus looduses
17.25 Mina ja Miia
17.50 Mikk ja Tšavapa
18.00 Zorro seiklused
18.25 Näpsud
18.30 Lastetuba
18.45 Papist poisid
18.50 Lola Pikk-kõrv
18.55 Uus Tase
19.20 Aktuaalne kaamera
19.30 Zlatani teekond
21.10 Suuri näitlejaid
21.30 Kultuuriuudised
21.35 Rita koolitus
23.55 Plekktrumm
00.05 Fargo
01.33 ERR.ee uudised

L 28. jaanuar

07.30 Džungliässad
07.40 Hiir Hops
07.50 Väike prints
08.15 Mikk ja Tšavapa
08.25 Tugitoolisport
08.30 Maša ja karu
08.40 Lola Pikk-kõrv
08.45 Näpsud
08.50 Pörsas Peppa
08.55 Mina ka
09.00 Üks koorilaul
09.05 Meie inimesed
09.30 Meloodia 68
10.00 Maahommik
10.45 Önne 13
11.15 Pealtnägija
12.05 Laulukarussell 2017
13.00 Dallas
13.45 Elu parim aeg
14.40 Midsomeri mõrvad
16.15 Hommik Anuga
17.30 Osoon
18.00 ENSV
18.30 Aktuaalne kaamera
18.40 Planeet Maa II
19.35 Islandi taluköök
20.05 Reisile minuga
20.30 Önne 13
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.20 Sport. Sport
21.35 Tutanhamon
22.25 Foyle´i sõda
23.55 Sherlock
01.30 ERR.ee uudised

Reisikiri. Viva l'Italia!

39.
osa

JÄRJELUT

OLEV REMSU

Ta kratsib isegi oma kiivri kukla-tagust. Ta poleks nagu eales uskunud, et näeb oma elus elusat eestlast. Ta räägib endast, ta on inglise keele eraõpetaja.

Vist kogu maailm räägib esimese võõrkeelena inglise keelt. Anglosaksid muidugi välja arvatud, nemad on umbkeelsed.

Alles paarkümmend aastat tagasi oli Itaalias esimene võõrkeel saksa keel, need ajad on püüdmatult möödas.

Repetiitor tahab mind külla kutsuda, tahab eestlast oma emale näidata.

„Emale?”

Selgub, et umbes 40aastane mees elab koos oma emaga, ka ema on inglise keele tunniandja.

Minu inglise keel on va viletsavõitu, pole tahtmist seda kahele õpetajale demonstreerida.

Ma ei suuda kunagi otsustada, kuidas suhtuda sellistesse küllakutsetesse, mida reisil ikka ette tuleb.

Kas neid tehakse suusoojaks viisakuse pärast või tuleb neid võtta tõsiselt? Äkki solvub, kui ma ära ütlen? Või on hoopis mi-

nu poolt taktitu, kui ma kohe nõustun?

Mõtlen. Hoian pisut vaikust. Veidi imelik, et nii vana mees elab emaga, võiks ju seda teha naise ja lastega.

Ja siis tuleb *deus ex machina*.

Rahesadu peaaegu selgest taevast lööb kogu idüllil laiali. Küll krabiseb! Pinksipallisuuresd raheterad põrkavad pontoonilt üles. Lastel on rõõmu, emadel isadel muret.

Kaubitsejad peavad oma äri kokku korjama, vaipa sulgema. Pood kinni, mitte üks sai!

Isegi müristab ning merel lööb välku.

Päris romantiline vaatepilt, kahju vaid, et jalgrattur pageb. Kas solvus, et ma küllakutset vastu ei võtnud? Aga ta on vahva, istub rattale ning juhib oma äärmiselt peenete rehvidega velospeedi üle lainete tõttu krigisevate pontoonide jätkukohtade.

Kõik mõtleavad, et Itaalia populaarseim spordiala on jalgpall. Tegelikult on jalgrattasport, kahala, mida tehakse peamiselt jalgadega.

Kui su riik on saapa moodi, siis on see loogiline. Vaimusil-

mas võime Apenniini poolsaare kaldad venitada nii putsa- kui ka jalgratturikingakujuliseks.

4. Pisa. Kas on ikka piisavalt viltu?

Jälle rongis.

Rapallo...

See linnanimi on tuttav juba põhikooli ajalooõpikust. Seal hõisati siin 1922. aastal sõlmitud lepingu puhul Weimari vabariigiga, alles hiljem sain ma teada, et selle salaklausli järgi hakkas Saksamaa arendama Nõukogude Venemaa sõjatööstust. Saksa lendurid, mereväelased ja teisedki ohvitserid treenisid end Veneemaal, oma kodumaal keelas seda teha Versailles' leping.

Carrara.

Uskumatu, ent laoplatid raudtee kõrval on tihedalt täis kobakaid, vinnastatud valge marmori nelitahukaid. Suured lah-

makad ootavad ära vedamist, ümberringi kuhjuvad marmorikilustikukünkad.

Ma ei teadnudki, et marmoriikaevandamine siin edasi käib. Täheandab, seda on tehtud juba üle kahe tuhande aasta.

Ei oska arvatagi, milline näeks antiik- ja renessansskunst välja, kui poleks olnud siinseid marmormurduid? Usun, et skulptuuridel ja arhitektuuril puuduks see vägevus ja ilu, mida me imetleme.

Pisas elan ma Piazza Giuseppe Garibaldi, oma kolmanda koruse numbritoa võreatud aknast näen ma Arno jõge, välikohvikuid ümber väljaku ning Itaalia ühendaja Giuseppe Garibaldi monumenti. Peletaks tuvid seal eemale, sest mina olen ühendatud Itaalia poolt.

Kesksemat kohta siin linnas ei olegi.

Ainult 30 euro eest päevas ja koos hommikusöögiga.

Ümber ausamba voogab rahvast nagu murdu, enamikus vist turistid, aga mine sa neid tea. Ühel hipi moodi nooruril on kitarr süles, tema istub monumen-

di treppjalamil, hakkab pilli sõrmitsema. Tema kaaskond, paar neidu ja noormeest, kõik tema moodi rõivas, löövad laulu lahti. See on ingliskeelne, ent refräänide kohal hüütakse „Viva l'Italia!” ning visatakse käsi *duce*-, s.o vanade roomlaste saluutervitusega ette.

Täna! Ehkki ma ei poolda fašismi, võtan teilt pealkirja oma reisiraamatule.

Kirjanik peab olema aus. Ei mingeid liialdusi, ei mingit oma nina tõstmist, ei mingit kopeerimist.

Itaalia meeldib mulle tohutul, järelikult on mul õigus hüüda *viva* oma raamatu kaanel.

Mõnikord vaevab mind minu erandlikkus. See, et ma ei ole teiste moodi. Juba mu ema heitis seda mulle ette.

Et vähegi sarnaneda kaasiniimestega, tuleb Pisas minna Pisa torni juurde.

Enne viltust torni tulevad kindlusevaremed ja linnamüür.

Pisaski oli oma oligarhiline vabariik, mis lakkamatult sõdis.

Järgneb

• Kõik mõtlevad, et Itaalia populaarseim spordiala on jalgpall. Tegelikult on jalgrattasport.

TEATED

ELEKTRIKATKESTUSED

Elektrivõrgu hoolduse ja remondi tötu on elektrikatekestused:

23. jaan kl 10–12 Võnnu aj;

23. jaan kl 14–16 Saare, Backmanni aj;

24. jaan kl 9.30–10.30 Sarapiku, Tuudimäe, Vapruse, Kassimõisa aj;

24. jaan kl 10–12 Toomase, Kõivu, Eisterby, Kustase, Kutteri, Palee, Tahuküla, Roo aj;

24. jaan kl 13–16 Ranniku, Männi, Laabi, Smensi, Passlepa, Sääse, Kimalase, Kollane, Brusi;

24., 25. ja 26. jaan kl 9.30–15.30 lisaku, Ansi aj;

27. jaan kl 11–15 Piibu aj.

Loodame teie arusaamisele ja mõistvale suhtumisele.

Imatra Elekter AS

Rändurite klubi kohtumine

Rändurite klubis (Nurme bistroo, Nurme 1, <http://nurmebistroo.ee/>) 27. jaanuaril kell 19.30 külas ajakirjanik ja reisijuht Juune Holvandus.

Räägime Lähis-Idast ja Egiptusest.

Tere tulemast!

ÕNNITLEME!

Elu on viis, mida luuakse koos ühises naeru- ja armastusloos.

Kallid vanemad
ENE ja ADIL,
õnne teie kuldpulmapäeval!

Soovivad tütreid peredega

KULTUURITEATED

• TERVIS JA SPORT

Fra Mare Day Spa basseini- ja saunapark on suletud. Ootame sind taas alates 23. jaanuarist. spa@framare.ee.

Spaahotelli Laine vee- ja saunakeskus on suletud. Ootame teid taas alates 22. jaanuarist kell 13.

• TANTSUÕHTUTUD

Fra Mare À LA CARTE restoran Bergfeldt ja lobby-baar (Rannatee 2): Oleme suletud. Ootame sind taas alates 23. jaanuarist. www.framare.ee.

Restoran Blu Holm (Sadama 9/11) P–N 12–23, R–L 12–24. 8.–22. jaanuaril talvepuhkusel, restoran suletud.

• KINO

Haapsalu kultuurikeskuses 22. jaan kl 15; 25.–26. jaan kl 19 film „XX: Käima tõmmatud”, 3D, pilett 4,50 € + prillid 1 €. 22. jaan kl 17.15; 24. jaan kl 19 film „Lõhestunud”, pilett 4 €.

• KULLAMAAL

Kullamaa kultuurimajas 28. jaanuaril kell 12 „Meie kodu lugu”. Kalju Kurepalu raamatu „Kullamaa kogumik – 2” esitlus. Kodukandi laule ja pillilugusid mängivad rahvamuusik Enrik Visla ja tema õpilased. Üritus kõigile tasuta.

• ŠOTI PIDU

Šoti pidu Haapsalus 21. jaanuaril kell 11 tartankanga tutvustus ja müük pitsikeskuses. Šotipärase rõivastuse demonstratsioon, näitus „Šoti tartan”. Kell 12 curling Väikeasel viigil. Suurbritannia Suursaatkond vs. Haapsalu linn. Kell 15 torupilli kontsert sooja supiga Talumehe kõrtsis. Duo Lao ja Meentalo, pilett 3 € (supp hinnas sees). Kell 19 Šoti pidu Haapsalu kultuurikeskuses. The Midgies Ceilidh Band Šotimaalt. Keilitantsud, šoti rahvustoit – õhtusöök *buffet*-stiilis, viskide degustatsioon, pilett 25 € Piletilevis. 22. jaanuaril kell 12 Robert Burns luule maraton Beguta taimetoidukohvikus. Tasuta.

• RAAMATUKOGU

Läänemaa keskraamatukogu: lugemissaal, avalik internetipunkt ja kojulaenu osakond (Posti 3) ja lasteosakond (Wiedemanni 11) avatud E–R 10–18, L 10–15. P suletud. Raamatulaenu punkt sotsiaalimajas (Kastani 7) avatud T 14–17 ja R 11–14. Vaata www.lib.haapsalu.ee.

• SOTSIAALMAJAS

Haapsalu sotsiaalimaja apelsinitoas 27. jaanuaril kell 12 Wris Reisibüroo esindajad räägivad reisimisest tänapäeva maailmas, kuidas valida sihtkohti. Eesti spaade tutvustus. Kaasa reisiteemalised küsimused!

• NÄITUSED

Maie kunstipood (Posti 2): E–R 10–18, L 10–15 Haapsalu ja Läänemaa kunstnike müüginäitus.

Spaahotelli Laine fuajee galerii (Sadama 9/11): Taimi Ungersoni pastellmaalid „Peegeldused”.

Lasteraamatukogu (Wiedemanni 11): raamatunäitus „Lutsuga kevadesse – Oskar Luts 130”. Ridala põhikooli kunstistuudio pildinäitus „Puu lugu”. Ridala keraamikaringi laste tööd „Linnud”. Poola illustreatori Marianna Oklejaki illustatsioonide näitus „Imed kääride ja paberiga”.

Haapsalu kunstikooli galerii

(Jaan 2): avatud T–R 14–18 ja L 12–16. Õpilastööde näitus. Tasuta.

Haapsalu linnagalerii

(Posti 3): Karl-Christoph Rebase näitus „Destroy to create”. Näitus on avatud 29. jaanuarini.

Keskraamatukogu (Posti 3): lugemissaali fuajees fotoklubi fotonäitus „Naine meie keskel”. Kojulaenu vahelael fotonäitus „Haapsalu muutumine 40 aasta jooksul”. Lugemissaali seintel Helen Lemberi fotonäitus „Tehnokraatlik ühiskond ja pärisolemine”. Toivo

Tominga näitus „Käbikandjad – Coniferae”.

Kullamaa kultuurimaja galeriis

Eveline von Maydelli maailm.

• MUUSEUMID

Iloni Imedemaa teemakeskus (Kooli 5) K–P 11–17. www.salm.ee.

Lihula muuseum talvehooajal avatud ettetellimisel. Info muuseum@lihula.ee või tel 523 4303.

Haapsalu raekoda (Kooli 2): K–P 11–17. www.salm.ee.

Haapsalu pitsikeskus (Karja 25): T–R 11–16 ja L 11–15.

Raudtee- ja sidemuuseum: R–P 11–16. www.salm.ee.

Haapsalu piiskopilinnuse muuseum R–P 11–16. www.salm.ee.

Rannarootsi muuseum avatud T–L 11–16. www.aiboland.ee.

Rave Mööbel on aastast 1994 tegutsev ettevõte. Meie klientideks on edasimüüjad Skandinaavia riikides ja Eestis.

RAVE MÖÖBEL

Ootame oma kollektiivi **KOGEMUSTEGA ÕMBLEJAT**

Peamiseks tööülesandeks on pehme mööbli (diivanid, tugitoolid jne) pealiskatete õmblemine

Töötajalt eeldame: õppimisvõimet, taiplikkust, täpsust, kohusetunnet

Omalt poolt pakume: meeldivat töökeskkonda arenevas ettevõttes, töötulemustele vastavat ja konkurentsivõimelist palka

Ootame oma kollektiivi **LIIMIJAT**

Peamiseks tööülesandeks on puitkarkassidele porolooni ja vatiini liimimine

Töötajalt eeldame: õppimisvõimet, taiplikkust, täpsust ja kohusetunnet

Omalt poolt pakume: meeldivat töökeskkonda arenevas ettevõttes, töötulemustele vastavat ja konkurentsivõimelist palka

Väljaõpe kohapeal

Töökoht asub Haapsalus! / Oma CV palume saata aadressil andres@ravemoobel.ee

Toimetuse aadress:

Posti 30, 90504 Haapsalu.

Toimetuse 473 7222,

kuulutused ja reklaam 473 7111,

faks 473 7040, e-post info@le.ee

Kodulehekül: www.le.ee

Peatoimetaja Andrus Karnau

Toimetajad Kaie Ilves, Kaire Reiljan,

Urmas Lauri, Lemmi Kann, Tarmo Üuemaa

Reklaam reklaam@le.ee

Küljendaja Tiina Liiv

Korrekto Heli Tammik

Fotograaf Arvo Tarmula

Kuulutuste vastuvõtja Merilin Sellik

Reklaamitoimetajad Ave Tapner, Alar Birk

Raamatupidaja Vilma Hõövel

Väljaandja OÜ Lääne Elu: Posti 30, 90504

Haapsalu, tel 473 7222

Trükitud Printallis

Pangakontod

Swedbank EE18 2200 2210 1567 8031,

SEB EE62 1010 6020 0251 5004

Toimetusel on õigus kirjutada kaastöid toimetada ja selguse huvides lühendada ning valikuliselt honoreerida. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kaebuste korral ajalehesisu kohta võib pöörduda Pressinõukogusse pn@eal.ee või tel 646 3363.

MÜÜK

Auto- ja majavõtmete valmistamine, lukkude paigaldus ja müük. Autoraadiod ja kõlarid. Autoalar-mid. Rauduksed. LVL OÜ, Posti 39 (veetorn), tel 473 3247 ja 507 7979.

Müüa soodsalt sauna- ja suitsuahjud, kaminad, pliidid ja boilerid. Paigaldus. Pottsepatööd. Tel 505 4355.

Müüme põranda-, voodri- ja ehitus-laudu mitmes laiuses. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Küttepuidu, kuiv või toores, nii lahti-selt kui ka võrgus. **Kõdusõnnik** 30 kg. Tel 523 8852, 473 3301. Tammaru farm, www.tg.ee.

Kuiv okaspuu 37; toores lepp 28; kask 35; okaspuu 33 €/rm. Pikkus 30, 40 ja 50 cm. Vedu 3–7 ja 10 rm kaupa. Tel 516 4278 ja 505 5203.

Kuivad pakitud kütteklotsid ja kami-napuud ning pakitud turba- ja puidubrikett. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Nigula Saeveski müüb ehituslikku saematerjali ja küttepuid (konteine-ris). Ka saagimisteenus. Tel 502 0531 ja 502 1792.

Müüa pakitud turba- ja puidubriketti koos veoga, soovi korral ladustame. Tel 507 8754, www.briketivedu.ee.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Küttepuidu müük (lehtpuu). Pikkus 30 cm, 40 cm ja 50 cm vastavalt ostja soovile. Hind alates 28 €/rm. Tame alates 5 rm. Hind koos kohale-veoga Haapsalu linna piires. E–R kl 9–17. Tel 5668 1436.

30–70 cm toores lehtpuu, hind al 30 €, metsakuiv okaspuu al 35 €, tarne al 10 rm, transport hinnas. 3meetrine küttepuidu, tarne al 30 tm. Tel 502 4895.

Müüa 3 m küttepuid (hall lepp, kask, saar) koos kohaleveoga. Hind kokku-leppel. Samas müüa saetud-lõhutud küttepuid mitmes pikkuses (hind al 27 €/rm). Kohalevedu. Tel 505 3786.

Otse tootjalt. Pakitud küttematerjal: puidubrikett al 133 €, turbabrikett, pellet ja klotsid. Vedu. Tel 506 8501.

Puidubrikett 960 kg alus 139 €. Puidugraanul 960 kg alus 169 €. Rohkem infot kodulehelt balticpellet.ee või tel 5891 5954. Hinna sees koju-vedu Läänemaal.

Sise-, välisvoodri ning põrandalaua ja saematerjali müük. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 5373 1117.

OST

Ostan või rendin ajaloolist kalapüügiõigust. Kõik pakkumused oodatud. Tel 5857 5060.

Musta ja värvilise vanametalli kokkuost aadressil Tööstuse 11, Haapsalu. www.rauaspets.ee. Teave tel 5837 6276.

Vanametalli ost ning olme- ja ohtlike jäätmete vastuvõtt Pü-lapää Läänemaal jäätmejaamas. Töstukauto teenus, metalli lõikamine. E–R kl 9–17, L 9–14. www.feralmet.ee. Tel 5668 1436.

Lihula antiigiäri ostab parima hin-naga vanavara, kunsti, kulda, hõbe-dat, märke, rahasid, raamatuid ja muud. Tühjendusostud majapidami-se lõpetamisel. Tel 5691 5347.

Taebla Vanametallis aasta alguse kampaania raames romusõiduki hind al. 95 €/t. Auto arvelt maha võtmine kohapeal. Vedu kokkuleppel. Info tel 5684 4145 või 5620 0240. www.taeblaauto.ee.

Ostan ümmarguste või ovaalsete ki-videga merevaigust kaelakee. Mak-san kuni 800 €. Tel 5871 0351.

AUTOD

Müüa 4 VW velgedel rehvi, mõõt 185/65/14. Hind 100 €. Tel 5341 2912.

KINNISVARA

Ostan talukoha Läänemaal. Pakkuda võib kõike. Telefon 5598 0396, mario.mars@eesti.ee

Müüa soodsalt 3toaline korter Lihula-s. Hind 8900 €. Korteri on heas kor-ras. Aadress: Ristiku tn 1, Lihula. Tel 5621 4375.

Välja üürida 1toaline möbleeritud korter 2. korrusel Tamme 17a. Tel 513 5572.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põ-lumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Aarete KINNISVARA

Posti 21, Haapsalu, www.aarete.ee

KINNISVARATEHINGUD ja HINDAMINE. Tel 473 4376.

Silvi Merilo – 522 9958
Kairit Merilo – 506 6996

Ostame põllu-, heina- ja metsa-maad. Parim hind. Tel 506 9600.

apslund kinnisvarahaldus

Posti 18, Haapsalu.

Võtame müüki teie KINNISVARA. Kokkuleppel kliendiga kohene väljaost. ott@apslund.ee, tel 506 9600.

Triovara Halduse OÜ ostab põllu- ja metsakinnistuid üle Eesti. Tel 507 2231.

TEENUS

Ehitus- ja remonditööd. Katuseehi-tustööd. Tel 5347 7919.

Telerite ja elektroonika remondi-töökoda Haapsalus Lihula mnt 27 (autobaas). Avatud tööpäeviti 9–18 ja laupäeval 9–14. Tel 473 3055, 5557 4519.

Tootja Läänemaal valmistab klaas-plastist septikuid ja mahuteid. Kae-ve- ja planeerimistööd kopplaaduri-ga. Tel 551 0428, ain.raali@mail.ee.

Ohtlike puude eemaldamine ning okste ja võsa lõikus. Töötame 7 päe-va nädalas. Välismaal omandatud pikaagegne kogemus. Soodne hind ja kiire teenus. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373. Randy

Ehitusfirma R&O Ehitus OÜ. Kõik ehitus- ja remonditööd: fassaadid, katused, terrassid, saunad, korrus-majade trepikojad jm. Tel 5857 5060. www.lihulaehitus.ee.

Puurkaevude puurimine ja projektee-rimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd ning septikute paigaldus. Rauaeral-dus, filtrite paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipuurkaev.ee.

Elav muusika teie mis tahes peole! Teeme sündmuse toreks ja meel-dejäävaks! Tel 501 1696, www.syltament.ee.

Korstnapühkimisteenus üle maakon-na. Tõmbeprobleemide lahendamine. Pottsepatööd. Korstnad ja korstna-pitside remont, ehitus ja taastamine. Küttekollete remont. Tel 5342 2642.

Matusebüroost, Kooli 4, E–R 9–15, matuseteenused: auto, puusärgid, ristid, pärjad, kimbud, hauakivid ja -plaadid. Tel 473 7210, 514 6239. Matuseteenused Lihulas tel 5373 0448.

Asrex OÜ teeb ehitus- ja remondi-töid. Meeldivat koostööd soovides Asrex OÜ. Tel 5622 6716, info@asrex.ee, www.asrex.ee.

Viin ära teie majast, korterist ja keld-rist kodumasinaid, vana mööblit, me-talli, ehitusprahti jms. Lammutustööd. Hind kokkuleppel. Tel 5802 9660.

Üldehitus- ja remonditööd. Kor-ralikud ja head ehitajad teostavad majade ja korterite remonti. Elekter, plaatimine, viimistlus, tapeetimine, pottsepa- ja kõik teised ehitusvald-konda kuuluvad tööd. Oma tööriis-tad ja sõiduvahend. Töö kiire ja korralik. Tel 5673 0846.

Autorent Haapsalus al 24 € ööpäev. Järelikäru ja autoveotreileri rent. Tel 554 2380, info@pulsar24.eu.

Telli toid ja poekaubad koju või kon-torisse lihtsa vaevaga! Infot ja tellida saab helistades +372 5621 0060 või hpstoidukuller@gmail.com.

TÖÖPAKKUMINE

OÜ Helm võtab tööle ehitustöölisi ja abitöölisi ehitusele. Tel 5666 0149, info@helm.ee.

Nigula Piim OÜ pakub tööd lüpsjale Leediküla farmis. Töö vahetustega, neli tööpäeva, kaks puhkepäeva. Infotel 5341 2122.

Pakun tööd **bussijuhile**. Osaline töö-aeg. Tel 5184 4070.

OÜ Ehto ootab ehitusele abitöölisi. Tel 508 6562.

Haapsalu Linna Spordibaasid OÜ otsib veekeskusesse vetelpäästjat/**instruktorit**. Töö vahetustega, töö-aeg kell 12–22. CV saata haapsalu@spordibaasid.ee

Vajatakse **hooldajat** vanemale nai-sele. Infotel 5656 0395.

Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus

Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus otsib oma vahvasse meeskonda öde.

Vajalik on erialane haridus, väga hea suhtlemisoskus ja empaatiavõime ning vene keele oskus suhtlustasandil.

CV ja haridust tõendava dokumendi koopia saata marge.jogisaar@hnrk.ee hiljemalt 20.02.2017. Teave tel 472 5438.

LOOMAD

Haapsalu Loomakliinik

Posti 5. E–R kl 10–18.
Pood E–R 9–18, L 10–14.
Tel 473 5566, 5694 5545.

METS

OÜ Landeker ostab **metsakinnistuid**. Tel 511 0415 ja 517 9866.

MITMESUGUST

Kaardid ennustavad, helista tel 9001 727, kogenud ennustajad 24 t, ka mobiiltelefonilt, h 1,09 €/min.

Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

HAAPSALU LINNAVALITSUSE TEATED

Kinnisvara omavate isikute maamaksukohustus

Haapsalu linnas kinnisvara omavatel isikutel, kes omandasid vara 2016. aastal, tekib maamaksukohustus 1. jaanuarist 2017. Vastavalt Haapsalu Linnavalitsuse 18. jaanuari 2017. a korraldusele nr 39 „Maakasutuste maksustamishinda-de määramine“ on uutel omanikel võimalus tutvuda maa maksustamishinda-dega Haapsalu linna kodulehel (www.haapsalu.ee: Maakorraldus – Maamaks ja maksustamishind – Maksustamishind 2017) või linnavalitsuse maakorral-dusosakonnas (Posti tn 34, Haapsalu, kabinet 2, telefon 472 5322) vastuvõtu-aegadel esmaspäeviti 9–12 ja 13.30–16 ning neljapäeviti 9–12. Sel aastal on maamaks 2,5% maa maksustamishinnast aastas.

Kehtestati Kalmistu tn 3a krundi detailplaneering

Haapsalu linnavalitsus teatab, et 18.01.2017. a korraldusega nr 38 kehtesta-ti Kalmistu tn 3a krundi detailplaneering Haapsalu linnas. Planeeringuala asub Kalmistu tänava lõpus.

Planeeringu eesmärk on määrata 14 519 m2 suurusele krundile (katastri-tunnus 18301:019:0042) ehitusõigus ja hoonestustingimused. Krundi sihtos-tarve on 50% tootmismaa, 50% ärimaa. Hoonete suurim lubatud arv on 4, suu-rim lubatud ehitisealune pind 5800 m², suurim lubatud kõrgus maapinnast 10 m. Krundile võib ehitada töökoja, laohoone, garaaži vms. Planeeringuga on pii-ritletud hoonestusala, lahendatud parkimine (kuni 60 kohta), heakorra ja hal-jastuse põhimõtted.

HAAPSALU **1279 ANNO DOMINI**

LÄÄNE ELU

TELLIMISHINNAD

1 kuu	8,60 eurot	7 kuud	51,20 eurot
2 kuud	17,20 eurot	8 kuud	58,60 eurot
3 kuud	22,00 eurot	9 kuud	65,90 eurot
4 kuud	29,30 eurot	10 kuud	73,20 eurot
5 kuud	36,60 eurot	11 kuud	80,50 eurot
6 kuud	43,90 eurot	12 kuud	87,80 eurot

www.le.ee tel 473 7222

 Haapsalu Kutsehariduskeskus

HKHK KOOLITUSED

MTÜ Päikesekudumid
koolitus „Saa sõbraks kudumismasinaga“ (20 t)
28.–29. jaanuaril. Koolitaja Õnne Linkolm. Hind 210 eurot.

Trühvlite valmistamise õpituba (4 t)
1. veebruaril. Koolitaja Tiina Sootalu. Hind 27 eurot

Soome keel kursus A1 keeletasemele (40 t)
9. veebruaril. Koolitaja Ülle Ojamäe. Hind 132 eurot

Toiduhügieeni koolitus (6 t)
20. veebruaril. Koolitaja Lea Kiis. Hind 25 eurot

Koolitusinfo ja registreerimine koolitused@hkhk.edu.ee, 666 1745

Avaldame kaastunnet Anule kalli vanaema **AINO VIIGI** surma puhul.

Annika ja Aivar peredega, Tiia ja Mati

Südamlik kaastunne Peeter Viigile perega armsa ema **AINO VIIGI** kaotuse puhul.

Eedit ja Vello

Mälestame head naabrimeest **ÜLDO SUURDAMI.** Siiras kaastunne Tuulile, Janarile ja Johannale.

Ene, Vahur ja Vaike

Lahkus kaaskristlane **MATI SARAPUU** 29.5.1947–14.1.2017.

Kogudus

Vaikib rõõm ja vaikib mure, kõigest jääb järele miski, mis ei sure.

Südamlik kaastunne omastele armsa ema, vanaema, vanavanaema ja ämma **AINO VIIGI** surma puhul.

Aire ja Viive peredega ning Helina, Valve ja Lembit

Puise külarahvas mälestab küla vanimat memme **MELITA KAASIKUT** ja avaldab kaastunnet omastele.

Näe, metsa taha päike vajus, mis aitaks hüüa „Ära mine veel“.

Kallist **MELITA KAASIKUT** mälestavad Aino, Maaja ja Rein. Kaastunne lähedastele.

Avaldame kaastunnet Tuulikesele perega armsa isa ja vanaisa **ÜLDO SUURTAMME** kaotuse puhul.

Virve, Heino, Vilma ja Endel

Mälestame sõpra **ÜLDO SUURDAMI** ja avaldame kaastunnet tütrele lastega.

Sõbrad noorusmaalt Arne, Heini ja Mati abikaasadega

Südamlik kaastunne Andres Tsarensile perega kalli **ema** surma puhul.

Onupojad Väino ja Vello perega

Südamlik kaastunne Peetrite ja Maretile peredega kalli ema, ämma, vanaema ja vanavanaema **AINO VIIGI** kaotuse puhul.

Peeter ja Ülle

Südamlik kaastunne Marile, Ragnele, Valjule ja Reginale kalli isa **JÜRI KÄNDLA** kaotuse puhul.

Kullamaa Vallavalitsus

Südamlik kaastunne kalli isa ja vanaisa **ÜLDO SUURDAMME** lahkumise puhul.

Prk Karnau ja Toomsalu

Mälestus on nagu muusika, mis ei vaiki iial, vaid heliseb igavesti.

Mälestan **PEETER ALEKSEJEVIT** 10. surma-aastapäeval.

Elukaaslane Marika

Reakuulutus (kuni 4 rida): tööpakkumine, mets, kinnisvara, koolitus ja auto 4,50 €, alates 4. korrast 3,60 €; müük, loomad, teenus, ost, mitmesugust ja soovin üürida 3 €, alates 4. korrast 2,58 €; töötusimine 1,94 €. Kood 1 €. Raamiga kuulutus 1,02 €/cm², logoga 1,20 €/cm², kordus 20% soodsam. Leinakuulutus 10,50 €, topeltsuuruses 18 € ja matusetead (topeltsuuruses) 10,50 €. Õnnitlus: väike 10,50 € ja topeltsuuruses 18 €. Tänuavaldus 10,50 €. Teated 0,60 €/cm²; raamitult 0,72 €/cm². Kuhu minna 0,36 €/cm². Kirikuteated 12 €/kuus kogudus. Avatud E–R kl 8.30–17, tel 473 7111, faks 473 7040, e-post info@le.ee

Haapsalu kauneim on pitsikeskuse vaateaken

Haapsalu linn valis jõulupühade aja kauneimaks Haapsalus Karja tänaval asuva pitsikeskuse vaateakna.

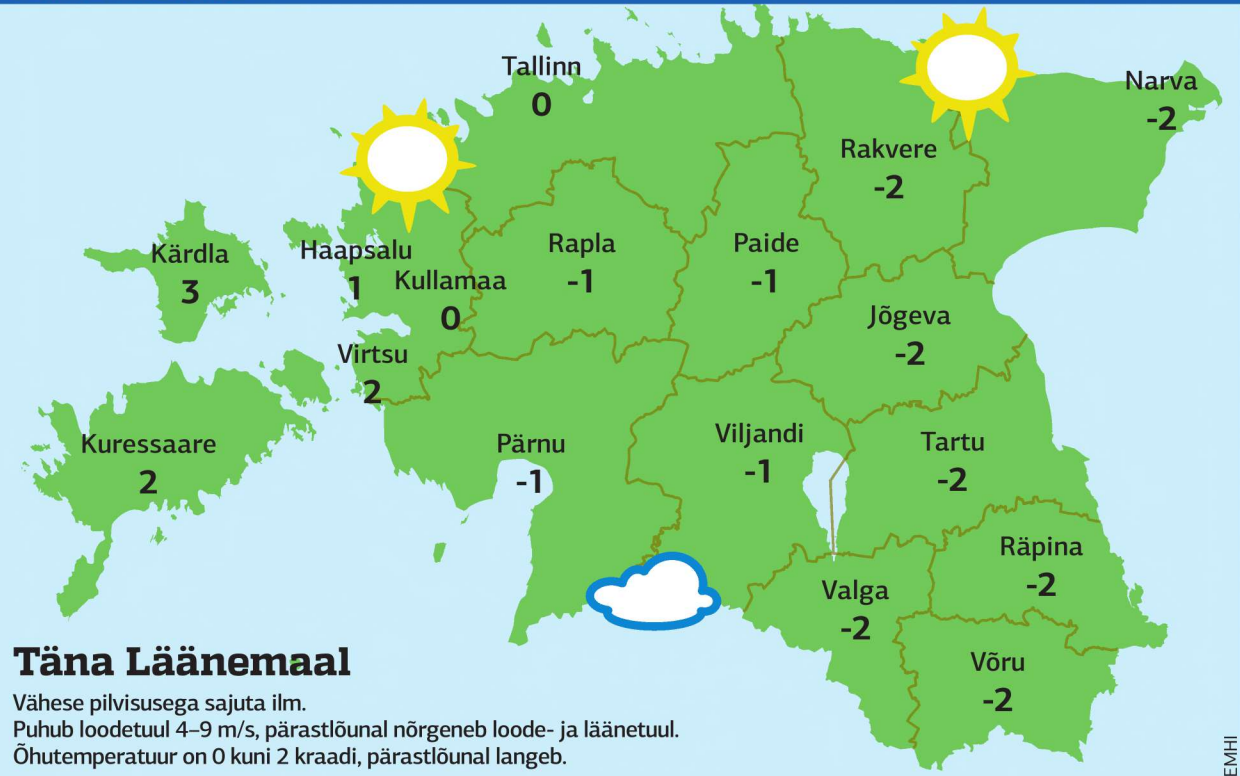
Detsembris kutsus linnavalitsus üles ettevõtteid, lasteaedu ja linnarahvast ehtima pühadeks oma maju ja kodusid ning kauneimaist linnavalitsusele teada andma. Linn kuulutas välja konkursi kolmes kategoorias: kauneim elamu, kauneim asutus/ettevõtte ja kauneim lasteaed/kool.

Üldse laekus konkursile 21 ettepanekut – seitse asutust/ettevõtet, 11 elamut ja kolm lasteaeda/kooli. Kauneimaks lasteaiaks valis žürii Tõruse lasteaia, kauneimaks elamuks Wiedemanni 11a. Žüriisse kuulusid Sirli Vaksmann, Anu Joost, Teele Jurtom, Tõnis Krikk ja Arvo Pärnson.

Iga kategooria parim saab preemiaks 200 eurot. Jõulukonkursi korraldas linn teist korda.

KAIE ILVES

ILMAENNUSTUS

Täna Läänemaal

Väheste pilvisusega sajuta ilm.
Puhub loodetuul 4–9 m/s, pärastlõunal nõrgeneb loode- ja läänetuul.
Õhutemperatuur on 0 kuni 2 kraadi, pärastlõunal langeb.

Pühapäev

lääne-, edelatuul
6–12(15) m/s

Esmaspäev

muutlik tuul
6–11(14) m/s

Teisipäev

loode-, põhjatuul
4–11(14) m/s

Kolmapäev

muutlik tuul
3–9 m/s

ISSN 1406-1430

VAATA KA
WWW.LE.EE

Lääne Elu

Loosime välja ka
Haapsalu Tarbijate Ühistu
6 x 30 € kinkekaardid

Otekorraldajad osalevad
loosimisel automaatselt

TELLI LÄÄNE ELU
VÄHEMALT 6 KUUKS
JA VÕIDA REIS KAHELE
KEVADISSE HOLLANDISSE
TIIT REISIDE POOLT

HEAD LOOSIÕNNE!

Kampaania kestab 20. märtsini

TELLIMINE:

1. Kodulehelt www.le.ee -> TELLIMINE
2. Toimetusest Posti 30, Haapsalu
3. Helistades telefonil 473 7222

TIIT
REISID

Haapsalu Tarbijate Ühistu

coop

Hoiame kokku!